

Jaarverslag 2021

Awb-adviescommissie

Inhoudsopgave	
Voorwoord	3
Samenvatting	4
1. Inleiding	5
1.1 De Awb-adviescommissie	5
1.2 De nieuwe verordening	5
2. Samenstelling en werkwijze van de commissie	6
2.1 Samenstelling van de commissie	6
2.2 Secretariaat	7
2.3 Werkwijze van de commissie, informele geschillenbeslechting	7
3. Bezwaarschriften	9
3.1 Algemeen	9
3.2 Overzicht ingekomen bezwaarschriften	10
3.3 Aantal adviezen en besluiten ten behoeve van GS en PS	13
3.4 Inhoud van de adviezen en besluiten	14
3.5 Adviezen per onderwerp	15
3.6 Beslissingen op bezwaar	20
3.7 Beslistermijn bezwaarprocedure	23
4. Voorlopige voorzieningen, beroepen en hogere beroepen	26
5. Proceskostenvergoeding, ingebrekestellingen en verbeurde dwangsommen	30
6. Klachten	31
6.1 Algemeen	31
6.2 Aantal en inhoud van de klachten	31
6.3 Nationale ombudsman	32
7. Administratief beroep	34
8. Aanbevelingen	35
9. Ontwikkelingen en verwachtingen	38
Bijlage A	

Voorwoord

De Awb Adviescommissie van de Provincie Utrecht biedt u hierbij haar verslag over het jaar 2021 aan. Zij wil u hiermee graag inzicht geven in de behandeling van de bezwaarschriften over 2021.

Het merendeel van de hoorzittingen heeft in 2021 via digitale video-hoorzittingen plaatsgevonden. Een enkele keer was dat via een zogenaamde hybride hoorzitting, waarbij een deel van de aanwezigen in de zaal in het Provinciehuis aanwezig was en een deel van de aanwezigen via videoverbinding deelnam. Inmiddels is deze hybride vorm van hoorzittingen, net als bij andere vormen van vergaderingen, niet meer weg te denken. De commissie zal dit dan ook blijven aanbieden in 2022, ook als de pandemie definitief een endemie is geworden. Om recht te doen aan de aanwezigen en de casus die voorligt, is de commissie wel afhankelijk van goed werkende digitale (ondersteunings)middelen in het Provinciehuis. In 2021 was dat helaas niet altijd het geval.

Er zijn in 2021 totaal 74 bezwaarschriften ingediend. Dat is voor het tweede achtereenvolgende jaar een daling van het aantal bezwaarschriften. Opvallend is dat daarvan 47 stuks zijn ingetrokken na minnelijk overleg. Als het mondelinge contact met een bezwaarmaker en een nadere toelichting op het genomen besluit er toe leidt dat een bezwaarmaker meer begrip krijgt voor de situatie, dan valt dat contactmoment alleen maar toe te juichen. Aanbevelenswaardig is om dat contactmoment zo mogelijk verder naar voren te halen.

Rest mij nog te zeggen dat de commissie ook dit jaar weer heeft gestreefd naar een snelle, doch zorgvuldige verwerking van de bij haar ingekomen bezwaarschriften en klachten. De goede werkrelatie met en deskundige inzet van het secretariaat heeft daar zeker aan bijgedragen.

M.G.T. van Leyenhorst

Samenvatting

Nieuwe verordening

Op 1 augustus 2021 werd een nieuwe verordening van kracht, die onder meer gevolgen had voor de bevoegdheid van de commissie en voor haar samenstelling en werkwijze.

Bezwaarschriften

In het jaar 2021 heeft de commissie 74 bezwaarschriften ontvangen.

In 2021 is in drie gevallen geheel van een door de commissie gegeven advies afgeweken.

In 2021 was vijf keer sprake van contraire besluitvorming.

In 2021 is in 73 % van de in 2021 ontvangen zaken (47 zaken ingetrokken en 7 tijdige beslissingen op bezwaar) binnen de wettelijke termijn van twaalf weken gehaald of wanneer dit niet mogelijk bleek, is voldaan aan de regels over verdaging en/of uitstel.

In 43% van de lopende zaken (2021 en oudere zaken) is binnen de wettelijke termijn van twaalf weken een beslissing op bezwaar genomen of wanneer dit niet mogelijk bleek, is voldaan aan de regels over verdaging en/of uitstel.

Klachten

In 2021 bedroeg het aantal ingediende klachten zeven, waarvan vier bejegeningklachten betroffen. Dit is meer dan in 2020: toen waren er twee bejegeningklachten.

Administratief beroep

In 2021 heeft de commissie twee administratief beroepschriften ontvangen.

Overige zaken

Van de in totaal 83 ontvangen zaken (bezwaar, klacht en administratief beroep) zijn drie zaken niet in behandeling genomen door de commissie, omdat de commissie daartoe niet bevoegd was. Het ging bijvoorbeeld over een klacht bestemd voor het kabinet van de commissaris van de Koning. In totaal zijn 47 zaken ingetrokken door minnelijk overleg.

Wijzigingen in de samenstelling van de commissie

Met ingang van 1 januari 2021 hebben GS een nieuwe voorzitter benoemd: te weten mevrouw mr. M.G.T. van Leyenhorst.

Overige werkzaamheden

De voorzitters Elzenga en Van Leyenhorst waren aanwezig bij het aanbieden van het jaarverslag 2020 aan de commissaris van de Koning (hierna: cvdK) de heer Oosters in tegenwoordigheid van de provinciesecretaris mevrouw Knol.

De genoemde voorzitters waren tevens aanwezig bij de behandeling van het jaarverslag 2020 in de Statencommissie Bestuur, Economie en Middelen op 27 oktober 2021.

In het najaar van 2021 heeft het commissielid Konijnenbelt met behulp van de Utrecht Academie en het secretariaat van de commissie een masterclass 'beschikkingen opstellen' georganiseerd voor medewerkers van de provincie.

1. Inleiding

1.1 De Awb-adviescommissie

De Awb-adviescommissie (hierna: commissie) heeft als taak zorg te dragen voor een zorgvuldige behandeling van de bezwaarschriften en klachten en daarover de bestuursorganen van de provincie te adviseren. PS, GS en de cvdK hebben de commissie laatstelijk op basis van artikel 82 van de Provinciewet bij verordening ingesteld. Het betreft de 'Verordening bezwaarschriften, klachten en administratief beroep provincie Utrecht 2021' (Provinciaal blad 2021, 6082; hierna: verordening).

De commissie is een commissie als bedoeld in de artikelen 7:13 en 9:14 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna te noemen: Awb).

Volgens artikel 18 van de verordening brengt de commissie jaarlijks vóór 1 juli een schriftelijk verslag van haar werkzaamheden uit aan PS, GS en de cvdK. Dit is het jaarverslag over het kalenderjaar 2021 aan.

Organisatorisch valt de commissie onder de cvdK als portefeuillehouder; volgens artikel 175 van de Provinciewet ziet de cvdK erop toe dat bezwaarschriften en klachten zorgvuldig worden behandeld.

1.2 De nieuwe verordening

De op 1 augustus 2021 in werking getreden verordening brengt een aantal veranderingen ten opzichte van de tot dan geldende regeling.

Allereerst betreft de verordening niet alleen samenstelling en werkwijze van de commissie, maar geeft ze in artikel 7 ook een regeling voor de handelwijze van de bestuursorganen zelf nadat een bezwaarschrift, administratief beroepschrift of klacht is binnengekomen. In verband daarmee is de citeertitel van de verordening ook aangepast. Het belangrijkste nieuwe voorschrift van artikel 7 is dat de bestuursorganen dadelijk contact moeten opnemen met de afzender en bezien of de zaak in der minne kan worden opgelost. Dit voorschrift is opgenomen op voorstel van de commissie.

Ten tweede adviseert de commissie niet alleen meer aan PS en GS, zoals voorheen, maar ook aan de commissaris. In verband daarmee heet ze nu eenvoudig 'Awb-adviescommissie'.

Voorheen kende de commissie verschillende voorzitters, met gelijke bevoegdheden. Nu gaat het om 'de voorzitter' en 'plaatsvervangende voorzitters' (zie paragraaf 2.1).

Tot slot is de verordening aangepast aan de werkwijze die in de praktijk reeds werd gevolgd: de zaken worden behandeld (en de adviezen worden uitgebracht) door kamers, die bestaan uit de voorzitter of een plaatsvervangend voorzitter en twee andere leden.

2. Samenstelling en werkwijze van de commissie

2.1 Samenstelling van de commissie

Op grond van artikel 4, eerste lid, van de Verordening, worden de voorzitters en andere leden voor ten hoogste vier jaar benoemd. Na het verstrijken van deze periode kunnen zij éénmaal herbenoemd worden. De commissie werkt met zogeheten ‘kamers’. De commissie regelt zelf de samenstelling van deze kamers. Een kamer bestaat uit een (plaatsvervangend) voorzitter, twee andere leden en een reservelid. Bij het inplannen van de hoorzittingen wordt, waar mogelijk, wel rekening gehouden met eventuele specialisaties van de leden.

Ten behoeve van de volledige heroverweging is er bij de samenstelling van de commissie gestreefd leden te selecteren met verschillende achtergronden (juridisch, politiek/bestuurlijk).

De commissie kende op 31 december 2021 de volgende samenstelling.

mr. T. Elzenga ¹ (lid en voorzitter)
mr. H.W. Schmidt ² (lid en voorzitter)
mevrouw mr. M.G.T. van Leyenhorst ³ (lid en voorzitter)
prof. mr. P.P.J. van Buuren ⁴ (lid en plaatsvervangend voorzitter)
mevrouw mr. B. Beijen ⁵ (lid)
mr. drs. G.A.J.M. Hoevenaars ⁶ (lid)
mr. B.C. Knieriem ⁷ (lid)
mr. dr. L.M. Koenraad ⁸ (lid)
prof. mr. W. Konijnenbelt ⁹ (lid)
mr. A.G. van Malenstein ¹⁰ (lid)
mevrouw mr. M.E.T. Vink-van Oostveen ¹¹ (lid)

De huidige drie voorzitters zijn benoemd onder de oude verordening, toen het nog mogelijk was om meerdere voorzitters te hebben. Om die reden worden ze in het jaarverslag ook als zodanig aangeduid.

---

¹ Oud-burgemeester van onder andere de gemeente Veenendaal.

² Oud-burgemeester van onder andere de gemeente Woerden. Momenteel rechter-plaatsvervanger bij de rechtbank Rotterdam.

³ Senior juridisch adviseur bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

⁴ Em. hoogleraar staats- en bestuursrecht alsmede oud-staatsraad en voorzitter van de ruimtelijke ordeningskamer in de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

⁵ Senior juridisch adviseur stikstof bij BIJ12 Nijmegen en omgeving.

⁶ Jurist/werkgroepsecretaris bij de Commissie voor de milieueffectrapportage.

⁷ Afdelingshoofd Strategie bij de gemeente Veenendaal.

⁸ Universitair docent bestuursrecht aan de Open Universiteit, rechter-plaatsvervanger in de rechtbank Gelderland, senior juridisch vakredacteur omgevingsrecht bij Wolters Kluwer, Schulink Omgevingsrecht en docent Tilburg University (Tilburg Law School).

⁹ Em. hoogleraar staats- en bestuursrecht alsmede oud-staatsraad in de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

¹⁰ Onder andere rechter-plaatsvervanger rechtbank Rotterdam.

¹¹ Secretaris bezwaarschriftencommissie gemeenten Nieuwkoop en Kaag en Braassem, eigenaar van MijnRechttopZorg.nl.

2.2 Secretariaat

De commissie wordt ondersteund door een secretariaat. Het secretariaat is ondergebracht bij het team Inkoop, Juridische Zaken en Subsidies van het domein Bedrijfsvoering.

Secretarissen

mevrouw Y.J.G. (Yvonne) van Lieshout-Claus (tot 1 maart 2021)
mevrouw mr. J.M.P. (Annemarie) Schemkes-Hulshoff (vanaf 19 april 2021)
mevrouw mr. D.M.L. (Desirée) Krak

Juridisch ondersteuner

mevrouw E. (Evelina) Gomes MSc

2.3 Werkwijze van de commissie, informele geschillenbeslechting

De behandeling van een *bezwaarschrift* dient binnen twaalf weken na het verstrijken van de termijn voor het indienen van bezwaar afgesloten te zijn met een aan de bezwaarmaker verzonden beslissing op bezwaar. De commissie streeft ernaar tijdig te adviseren, zodat het betrokken domein voldoende tijd overhoudt om binnen de beslistermijn de beslissing op bezwaar af te wikkelen. In dit jaarverslag wordt onder 'domeinen' verstaan: een van de zes domeinen genoemd in het organogram van de provincie Utrecht (te vinden op de website van de provincie).

De afdoening van het bezwaarschrift kent verschillende stappen. Allereerst wordt de ontvangst daarvan schriftelijk bevestigd.

Het directe contact

Een belangrijke taak van het secretariaat is vervolgens om te onderzoeken of het geschil zonder advies van de commissie kan worden opgelost, bijvoorbeeld via een informeel gesprek of doordat het bestreden besluit al in de door bezwaarden bepleite zin kan worden opgelost zonder dat daarvoor een advies van de commissie nodig is.

Uit onderzoek verricht in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties ('Prettig contact met de overheid', 2011; [Prettig contact met de overheid | Kennisbank Openbaar Bestuur \(kennisopenbaarbestuur.nl\)](#)) is gebleken dat een proactieve en oplossingsgerichte aanpak van bezwaren beter aansluit bij de wensen en behoeften van burgers. Burgers verwachten op een responsieve, welwillende, goedaardige, empatische en respectvolle manier behandeld te worden en goed te worden geïnformeerd door een overheidsorgaan. Kortom zij willen zich "gehoord voelen".

Binnen een week moet een medewerker van het betrokken bestuursorgaan telefonisch contact opnemen voor nadere informatie en om te bezien of 'het geschil' 'op informele wijze' kan worden opgelost. Daarbij wordt bekeken wat er aan de hand is om vervolgens de beste aanpak van het bezwaar te bespreken. Soms is een telefoongesprek voldoende om een probleem op te lossen. De uitkomsten van deze voorprocedure worden schriftelijk vastgelegd en aan het dossier toegevoegd. Vaker is een vervolgesprek nodig tussen de indiener van het bezwaarschrift en de betrokken medewerkers. Mocht dit gesprek geen passende uitkomst bieden, dan wordt alsnog de reguliere bezwaarprocedure doorlopen en wordt de zaak aan de commissie voorgelegd.

De provincie beschikt ook over een coördinator Mediation en is aangesloten bij het Mediation Netwerk Midden-Nederland.

Door het secretariaat wordt beoordeeld of het bezwaarschrift bij het juiste bestuursorgaan is ingediend, of er sprake is van een besluit waartegen bezwaar open staat, of het bezwaarschrift aan de wettelijke eisen voldoet en of het bezwaarschrift tijdig is ingediend.

In 2021 zijn 47 van de 74 ontvangen bezwaarschriften ingetrokken.

In 80% van de gevallen kwam de intrekking na informeel overleg met het domein.

Het valt op dat van de 47 ingetrokken bezwaren 22 subsidiezaken betroffen. Bijna al deze 22 zaken zijn ingetrokken na minnelijk overleg tussen het betrokken team en de bezwaarmaker.

In hoofdstuk 3 gaat de commissie daar verder op in.

Als in het vooroverleg met de bezwaarmaker of anderszins geen oplossing is gevonden en het bezwaar ontvankelijk is, stelt de commissie de bezwaarmaker in de gelegenheid te worden gehoord. Tijdens de hoorzitting onderzoekt de commissie opnieuw of er een mogelijkheid is partijen tot elkaar te brengen.

Naast de bezwaarmaker wordt een vertegenwoordiger van PS, GS of de commissaris voor de hoorzitting uitgenodigd. Ook derden worden vaak uitgenodigd, bijvoorbeeld een vergunninghouder, adviseur of een ander bestuursorgaan. Na de hoorzitting beraadslaagt de commissie en stelt ze een gemotiveerd advies vast.

Het advies wordt aan het bevoegde bestuursorgaan gestuurd. De domeinen zijn verantwoordelijk voor een correcte afhandeling van een bezwaar en daarmee ook voor de verdere termijnbewaking. De commissie moet door de domeinen in kennis worden gesteld over de verdere afhandeling van het bezwaar, zo stelt artikel 7, zesde lid van de Verordening. Dit wordt inmiddels wel steeds meer gedaan, maar nog niet altijd.

Het betrokken orgaan: PS, GS of de commissaris nemen het besluit op het bezwaar. In de regel wordt het advies van de commissie overgenomen. Afwijken van het advies van de commissie is mogelijk, maar dient goed gemotiveerd te worden.

De werkwijze bij de behandeling van *klachten en administratief beroep* volgt een soortgelijke route. In de hoofdstukken 7 en 8 wordt verder op de afhandeling van klachten en administratief beroep ingegaan.

Opgemerkt moet worden dat het secretariaat van de commissie soms nogal wat tijd kwijt is aan toegestuurde zaken die niet bij de commissie thuishoren, maar bij de domeinen, bij het kabinet van de commissaris van de Koning of bij andere instanties. Dit jaar ging het om elf zaken.

Covid-19 maatregelen en horen in 2021

Sinds de "lockdown" van 13 maart 2020 was een fysieke hoorzitting met alle partijen niet meer mogelijk. Om die reden ging de commissie vanaf oktober 2020 definitief over op de werkwijze om partijen vanuit huis via MS Teams te horen.

De enkele hybride zittingen in 2021, d.w.z. commissieleden in het provinciehuis en maximaal vier partijen in de zaal en de rest vanuit huis via MS Teams, gingen niet altijd goed: de geluidskwaliteit vanuit het provinciehuis was matig bij gebrek aan microfoons bij de sprekers in het provinciehuis. Degenen die via MS Teams participeerden, konden daardoor de sprekers in het provinciehuis vaak niet of slecht verstaan. Verder kwamen de sprekers niet altijd goed in beeld door de regel om 1,5 meter afstand te bewaren, waardoor zij buiten het beeld van de vaste camera bleven.

Er zouden losse microfoons voor de sprekers worden besteld door de provincie, maar die waren in 2021 nog niet beschikbaar. Dit soort technische gebreken zouden anno nu eigenlijk niet meer mogen voorkomen.

3. Bezwaarschriften

3.1 Algemeen

Doel bezwaarprocedure

De bezwaarfase is voor een bezwaarmaker een laagdrempelige manier om grieven tegen een besluit duidelijk te maken (relatief snel, betrekkelijk eenvoudig, het inschakelen van rechtshulp is niet verplicht en er zijn geen kosten aan verbonden). Voor het bestuursorgaan is de bezwaarfase een kans om zijn besluit te heroverwegen. Deze heroverweging is niet vrijblijvend: de bezwaren moeten serieus worden beoordeeld, ook als ze geen betrekking hebben op de rechtmatigheid van het bestreden besluit.

Veel geschillen lijken in de bezwaarfase te kunnen worden opgelost; in 2021 lukte dat bij ruim de helft van de ingekomen bezwaarschriften, zo stelt de commissie met vreugde vast. Ook wanneer de uitkomst van de bezwaarfase voor de bezwaarmaker niet helemaal is wat hij had beoogd, blijkt vaak dat hij afziet van de gang naar de rechter. Een reden daarvoor kan zijn dat hij de kans heeft gekregen zijn grieven te uiten en daarover een serieus gesprek te voeren; soms mogelijk ook, dat hij zijn kans van slagen bij de rechter laag inschat.

Volgt na de bezwaarfase toch een gang naar de rechter, dan hoeft de inspanning die in de bezwaarfase is gepleegd voor de provincie niet tevergeefs te zijn geweest. In elk geval is er een dossier gevormd. De kern van het geschil is na de heroverweging in bezwaar nauwkeuriger in kaart gebracht, waardoor partijen zich daar in het beroep op kunnen concentreren.

Bezwaarschriften kunnen het bestuur soms attenderen op structurele gebreken in de primaire besluitvorming die zich anders misschien aan het zicht van het bestuur zouden onttrekken (veel bevoegdheden worden 'laag' in de organisatie gemandateerd). Daarmee helpt de bezwaarfase bestuursorganen om te letten op de kwaliteit van de primaire besluiten. Uit hoofde van juridische kwaliteitszorg zijn de uitkomsten van de bezwaarfase dan ook van belang. In een 'lerende organisatie', zoals de provincie Utrecht wil zijn, behoort de bezwaarfase ook te worden benut om de kwaliteit van het primaire besluitvormingsproces te verbeteren.

Volledige heroverweging

Het bestuursorgaan dat beslist op het bezwaarschrift moet bij de heroverweging van het bestreden besluit niet alleen betrekken of het juridisch houdbaar is (rechtmatig) maar ook beleidsmatig en maatschappelijk aanvaardbaar (doelmatig).

Vooraf bij de uitoefening van een min of meer vrije bevoegdheid van het bestuursorgaan, is de volledige heroverweging van belang. Bij de heroverweging moet rekening worden gehouden met nieuwe feiten, omstandigheden en eventuele wijzigingen in het geldende recht (er dient - in beginsel - ex nunc, naar het nu, getoetst te worden). De grenzen van het geschil worden bepaald door de inhoud van het primaire besluit, de inhoud van het bezwaarschrift en door hetgeen ter zitting naar voren wordt gebracht. Daarbij geldt dat het bestuursorgaan de bezwaren ruim mag opvatten.

3.2 Overzicht ingekomen bezwaarschriften

In het jaar 2021 hebben PS en GS in totaal 74 bezwaarschriften ontvangen. Dit is een daling ten opzichte van het jaar daarvoor: in 2020 waren het er 92 zaken.

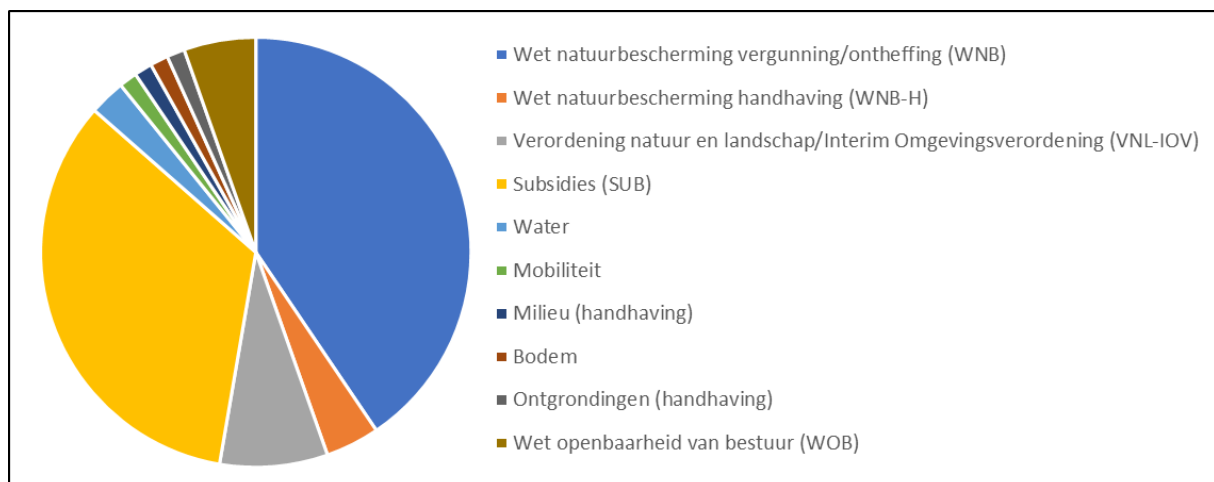
Onderwerpen.

In afwijking van voorgaande jaren is ervoor gekozen om voortaan niet per organisatie(onderdeel), maar per onderwerp verslag te doen van de binnengekomen bezwaarschriften, uitgebrachte adviezen en genomen beslissingen op bezwaar.

In onderstaande tabel is het aantal ingekomen bezwaarschriften per onderwerp weergegeven.

Onderwerp	Aantal 2021
Wet natuurbescherming vergunning/ontheffing (WNB)	30
Wet natuurbescherming handhaving (WNB-H)	3
Verordening natuur en landschap/Interim Omgevingsverordening (VNL-IOV)	6
Subsidies (SUB)	25
Water	2
Mobiliteit	1
Milieu (handhaving)	1
Bodem	1
Ontgrondingen (handhaving)	1
Wet openbaarheid van bestuur (WOB)	4
Totaal	74

Tabel 3.1.1. Overzicht van het aantal ingekomen bezwaarschriften onderverdeeld naar onderwerp.

Tabel 3.1.2. Het aantal bezwaarschriften per onderwerp schematisch weergegeven.

Binnen de taken die door de provincie Utrecht zelf (en niet door uitvoerende externe instanties) worden uitgevoerd vloeien de meeste bezwaren voort uit besluiten die te maken hebben met de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb).

Van de 30 zaken die betrekking hadden op vergunningen/ontheffingen waren er zeventien gevoegde bezwaren toe te schrijven aan twee besluiten: er zijn vijf bezwaarschriften ingediend tegen het besluit om ontheffing van de bescherming van de gewone dwergvleermuis ten behoeve van de sloop van woningen en bijgebouwen vanwege de herinrichting van een kruispunt aan de provinciale weg N233 en er zijn twaalf bezwaarschriften ingediend tegen het besluit om afwijzing van de ontheffing van de bescherming van de huismus en de gewone dwergvleermuis ten behoeve van woningbouw in Amersfoort.

De drie handhavingszaken in het kader van de Wnb hadden betrekking op: (1) een verzoek aan GS om passende maatregelen te nemen om de stikstofdepositie in het natuurgebied Het Binnenveld op korte termijn fors te reduceren en verleende vergunningen indien nodig in te trekken, (2) een verzoek om intrekking van een Wnb-vergunning voor de oprichting van een (co-) vergistingsinstallatie met een verwerking van digestaat en (3) een verzoek om handhaving vanwege het dunnen van zeven bomen ter bestrijding van de Japanse duizendknoop.

De drie handhavingsverzoeken waren door GS afgewezen.

Hoe de commissie daarover heeft geadviseerd is te lezen in paragraaf 3.4.2.

Van de 25 subsidiezaken, de tweede grote groep, betroffen zes 'Europese' subsidies en negentien provinciale subsidies.

Verzoeken in het kader van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) kunnen bij alle domeinen worden ingediend. In 2020 werden er twee bezwaren tegen besluiten op grond van Wob-verzoeken behandeld door de commissie, in 2021 zijn vier bezwaren ingediend tegen Wob-besluiten.

De Wob-verzoeken van 2021 hadden betrekking op stukken over een grondtransactie, documenten over de vriendschapsbanden tussen de provincie Utrecht en de Chinese provincie Guangdong, documenten over het doden van knobbelzwanen en over een subsidie voor het openstellen van bepaalde gebieden voor publiek. Alle Wob-besluiten die in 2021 zijn genomen, zijn te raadplegen op de website van de provincie.

Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD)

De RUD voert in mandaat taken van de provincie uit. Het gaat om onderdelen van taken voortvloeiend uit de Wet bodembescherming, de Ontgrondingenwet, de Waterwet, de Verordening natuur en landschap 2017, de Luchtvaartwet, het Vuurwerkbesluit en milieuwetgeving bedrijven.

De RUD kreeg in 2021 negen bezwaren tegen de door hem voorbereide besluiten te verwerken. In 2020 waren dat er nog 23.

<u>Onderwerp van bezwaar</u>	<u>Aantal 2021</u>
Vergunningverlening Bodem en Water (bodembesluiten, ontheffingen, Waterwet, ontgrondingsbesluiten, luchtvaart, vuurwerk, zwemwater)	3
Handhaving bodem, (zwem)water en milieu, natuur, ontgrondingen, luchtvaart, vuurwerk	6
Handhaving bedrijven	0

Tabel 3.1.5. Aantal bezwaarschriften van de RUD, onderverdeeld naar onderwerpen

In 2021 zijn er geen bezwaren tegen 'Tijdelijke en Uitzonderlijk Gebruik-ontheffingen' (hierna: TUG-ontheffingen) gemaakt. In 2020 werden tegen drie TUG-ontheffingen negen bezwaarschriften ingediend.

Van de RUD ontvingen we de volgende informatie over de in 2021 verleende TUG-ontheffingen:

- Generieke TUG-ontheffingen: 12
- Lokatiegebonden TUG-ontheffingen: 6
- Specifieke lokatiegebonden TUG-ontheffingen: 2

Vanwege corona hebben aanvragers vrijwel geen gebruik kunnen maken van de verleende (specifieke) lokatiegebonden TUG ontheffingen.

Er zijn in 2021 vooral landingen uitgevoerd op basis van de verleende generieke TUG ontheffingen.

Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland (RVO)

De directeur van de RVO is gemandateerd om namens GS de subsidieregelingen Agrarisch, Natuur en Landschapsbeheer (ANLB), Verordening Natuur en Landschap (SVNL) en Kwaliteitsimpuls Natuur en Landschap uit te voeren en ook om op bezwaarschriften te beslissen. In onderstaand overzicht is het aantal ontvangen bezwaarschriften aangegeven.

Het aantal bezwaarschriften in deze sector dat ter behandeling is voorgelegd is gestegen van twee in 2020 naar vier in 2021. Daarvan zijn twee ingetrokken, is één nog in minnelijk overleg en is één kennelijk niet-ontvankelijk verklaard.

<u>Onderwerp</u>	<u>Totaal</u>	<u>Niet ontvankelijk</u>	<u>Gegron</u>	<u>Ongegrond</u>	<u>Ingetrokken</u>	<u>Minnelijk overleg</u>
Handhaving Afvalstoffen	4	1			2	1
Handhaving Brzo	0					

Tabel 3.1.6. Aantal bezwaarschriften RVO, onderverdeeld naar onderwerp

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

De directeur van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied is gemandateerd om namens GS handhavingsbesluiten te nemen met betrekking tot afvalstoffen (het Besluit risico's zware ongevallen; hierna: Brzo). Hij beslist ook in mandaat op daartegen ingebrachte bezwaarschriften. In 2021 werd één bezwaarschrift tegen een invorderingsbeschikking vanwege overtreding van het Brzo ontvangen.

<u>Onderwerp</u>	<u>Totaal</u>	<u>Niet ontvankelijk</u>	<u>Gegron</u>	<u>Ongegrond</u>	<u>Ingetrokken</u>
Handhaving Afvalstoffen	1			1	
Handhaving Brzo	0				

Tabel 4.1.7. Aantal bezwaarschriften ONZK

3.3 Aantal adviezen en besluiten ten behoeve van PS en GS.

De commissie heeft in 2021 in totaal 74 bezwaarschriften ontvangen die betrekking hadden op door PS of GS genomen besluiten; besluiten van de cvdK kwamen niet aan de orde. Het aantal uitgebrachte adviezen over die bezwaarschriften bedroeg 32.

Er is één bezwaarschrift doorgezonden naar BIJ12, omdat de commissie besluiten over faunaschade (gebaseerd op de Verordening natuur en landschap 2017) niet behandelt. De Verordening natuur en landschap 2017 (hierna: VNL) is in 2021 komen te vervallen door de inwerkingtreding van de Interim Omgevingsverordening per 1 april 2021, maar de commissie heeft in 2021 geadviseerd over besluiten die nog waren genomen onder de inmiddels vervallen verordening.

Het aantal ingetrokken bezwaarschriften, al dan niet na minnelijk overleg, bedroeg 47.

Dat het aantal uitgebrachte adviezen lager is dan het aantal ontvangen bezwaarschriften is als volgt te verklaren. In de eerste plaats wordt soms meer dan één bezwaarschrift ingediend tegen één besluit. In dat geval worden de bezwaarschriften gezamenlijk behandeld en wordt er één advies uitgebracht. Veder kan het voorkomen dat een bezwaarschrift aan het eind van het jaar wordt ingediend (en is meegeteld bij het aantal ontvangen bezwaarschriften), terwijl de commissie het pas in 2022 behandelt. Zie de 21 in behandeling zijnde bezwaarschriften op 31 december 2021 (tabel 3.2.1.)

Dit betekent een zekere daling ten opzichte van 2020, toen de commissie in totaal 80 adviezen uitbracht bij een aantal ontvangen bezwaarschriften van 92.

In paragraaf 3.4.1 worden de aantallen per adviserend/besluitend orgaan aangegeven.

<u>Afhandeling bezwaarschriften</u>	2017	2018	2019	2020	2021
Totaal aantal uitgebrachte adviezen	56	69	111	80	32
Ingetrokken	19	18	32	20	47
Doorgezonden	1	1	4	4	1
Nog in behandeling	32	70	63	28	21

Tabel 3.2.1. Totaal aantal uitgebrachte adviezen en overige wijze van afhandeling door de commissie.

Van de 47 ingetrokken bezwaren betreffen 22 subsidiezaken, daarop werd al gewezen in paragraaf 3.3. Daar werd ook al vermeld dat bijna alle 22 zaken na minnelijk overleg tussen het betrokken team en de bezwaarmaker zijn ingetrokken door de bezwaarmaker.

Iets soortgelijks constateerde de commissie ook al in het jaarverslag 2020.

De overige intrekkingen betroffen: twintig zaken op het gebied van de Wnb (waarvan twaalf samenhangen met eenzelfde project en na minnelijk overleg zijn ingetrokken); een zaak had betrekking op de sector bodem en twee gingen over een last onder dwangsom (Wabo).

Dat doet de vraag rijzen of op het niveau van de bedrijfsvoering niet eens goed moet worden gekeken naar een andere aanpak in de primaire fase. Die zou weleens kunnen leiden tot minder bezwaarschriften.

Het zou ermee te maken kunnen hebben dat er geen of onvoldoende juristen of in minnelijk overleg geschoolde medewerkers bij de betreffende teams aanwezig zijn. Of wellicht is er een andere, niet bij de commissie bekende, verklaring voor het grote aantal intrekkingen bij subsidie- en Wnb-zaken.

Hoe dan ook is het de moeite waard om na een grondige analyse door de betrokken domeinen te bekijken of de bedrijfsvoering bij die teams kan worden verbeterd om onnodige bezwaarschriften te voorkomen.

3.3.1 Bezwaarschriften commissie en nog onderhanden

<u>Aantal bezwaarschriften</u>	2021	2020
Totaal in behandeling op 31 december	21	28
Totaal aantal ontvangen bezwaarschriften	74	92

Tabel 3.2.2. overzicht van de afhandeling door de commissie.

De in tabel 3.2.2. opgenomen in behandeling zijnde bezwaarschriften zijn de zaken waarover advies is uitgebracht door de commissie.

In deze tabel is ook te zien dat het aantal ontvangen bezwaarschriften flink is afgenomen in 2021.

3.4 Inhoud van de adviezen en besluiten

De adviezen uitgebracht door de commissie kunnen worden onderverdeeld in niet-ontvankelijk, gegrond, gedeeltelijk gegrond en ongegrond.

<u>Oordeel</u>	2021
Niet-ontvankelijk	7
Gegrond	3
Gedeeltelijk gegrond	6
Ongegrond	16
	—
Totaal	32

Onderstaande tabel laat zien hoe de inhoud van de adviezen zich verhoudt ten opzichte van voorgaande jaren.

<u>Oordeel</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>
Niet-ontvankelijk	19	15	59	17	7
Gegrond	3	10	14	21	3
Gedeeltelijk gegrond	3	8	10	9	6
Ongegrond	30	33	28	33	16

Tabel 3.4. Overzicht oordeel van de adviezen van de commissie

3.5 Adviezen per onderwerp

3.5.1 Advies niet-ontvankelijk en ongegrond

Het aantal adviezen over het niet-ontvankelijk en ongegrond verklaren van bezwaren, dus het zonder hoorzitting afdoen van bezwaren, bedroeg zeven in 2021.

3.5.2. Advies (gedeeltelijk) gegrond

Het aantal adviezen waarin de commissie het bezwaar geheel of gedeeltelijk gegrond achtte is gedaald van 21 bezwaren in 2020 naar drie in 2021. Daar zitten ook zaken uit 2020 bij.

Een zeer belangwekkende Wnb-zaak over een verzoek tot intrekking van een Wnb-vergunning (stikstof) telt net niet mee voor de cijfers van 2021, omdat het advies van de hoorzitting van 18 november 2021 pas op 4 januari 2022 schriftelijk werd uitgebracht aan GS. Vanwege het belang van deze zaak voor komende zaken in 2022 wordt deze niettemin ook hier besproken.

Hieronder worden de vier zaken besproken waarin de commissie tot gehele gegrondverklaring heeft geadviseerd.

Waar ging de milieuzaak (handhaving) over?

GS hebben voor de derde keer een last onder dwangsom opgelegd aan een bedrijf wegens aanhoudende overtreding van een bepaling van het milieudeel van zijn omgevingsvergunning.

Met de last wordt beoogd: (1) aanhoudende overtreding van het milieudeel van zijn omgevingsvergunning te beëindigen en te voorkomen en (2) ervoor te zorgen dat de verhouding chemisch zuurstofverbruik (CZV) ten opzichte van het stikstof (N)-totaal en fosfor (P)-totaal in het geloosde afvalwater voldoet aan de norm > 8 voor N-totaal respectievelijk > 40 voor P-totaal.

Het is in de praktijk lastig om het vergunningvoorschrift na te leven, omdat het door de wisselende samenstelling van het afvalwater moeilijk is om de verhouding CZV, stikstof en fosfor op elkaar af te stemmen (ondanks diverse genomen maatregelen).

Het bedrijf verzoekt om verlenging van de begunstigingstermijn tot de pas aangeschafte volautomatische ijzerchloride doseerpomp is geïnstalleerd en ingeregeld.

GS zijn bereid tegemoet te komen aan de bezwaren door middel van hun minnelijk voorstel om de last onder dwangsom zodanig te wijzigen dat (1) slechts eenmaal per week verbeurte kan plaatsvinden en (2) de last onder dwangsom te wijzigen door het verlengen van de daarin genoemde begunstigingstermijn.

Wat adviseerde de commissie?

De commissie heeft geadviseerd om gezien deze minnelijke oplossing in de beslissing op bezwaar met terugwerkende kracht (1) de last onder dwangsom van zodanig te wijzigen dat slechts eenmaal per week verbeurte kan plaatsvinden en (2) de last onder dwangsom te wijzigen door het verlengen van de daarin genoemde begunstigingstermijn.

Waar ging de Wob-zaak over?

Er werd een verzoek om informatie ingediend bij de provincie Utrecht om de civiele rechtspositie van verzoeker te bepalen in een voorgenomen grondtransactie van haar broer en zus met de provincie Utrecht en de betrokken gemeente. Het verzoek is door GS afgehandeld als een Wob-verzoek en bezwaarmaakster heeft daarin berust.

De behandeling van verzoek tot besluit besloeg bijna vijf maanden. De behandeling van het bezwaarschrift tot de hoorzitting besloeg drie maanden (mede door een minnelijk overleg tussen partijen).

Tijdens de hoorzitting is afgesproken dat bezwaarzaakster en de commissie op korte termijn de beloofde herbeoordeling van GS zouden ontvangen.

Nadat de commissie de herbeoordeling (een gewijzigd besluit met als bijlagen een inventarislijst en een geredigeerd totaalbestand) ontving, hebben GS op verzoek van de commissie onderzocht of hiermee volledig tegemoet was gekomen aan de bezwaren.

Vervolgens ontving de commissie bericht van GS dat bezwaarzaakster van mening was dat de behandeling van haar verzoek en bezwaren te lang hebben geduurd en dat niet alle stukken zouden zijn overlegd door GS. Om die reden verzocht zij de commissie om een advies te nemen naar aanleiding van haar bezwaren en het verhandelde tijdens de hoorzitting.

Wat adviseerde de commissie?

De commissie betreurde in het advies aan GS dat de afhandeling van verzoek en bezwaarschrift te lang heeft geduurd. De commissie constateerde dat GS hier en daar te kwistig waren geweest met het onleesbaar maken van delen van documenten en nog steeds niet duidelijk was welk stuk openbaar of gedeeltelijk openbaar zou worden gemaakt.

De commissie adviseerde om het gewijzigde besluit zo snel mogelijk te herroepen, omdat er onduidelijkheden waren ten aanzien van de status (vervanging of wijziging) en dit besluit gelezen in samenhang met het eerste bestreden besluit onvoldoende was onderbouwd.

De commissie adviseerde om het besluit te vergezellen van een bijlage waarin overzichtelijk per stuk is aangegeven of het openbaar of gedeeltelijk openbaar wordt gemaakt en wat de motivering is.

Waar ging de Wnb-zaak (handhaving) over?

GS hadden een handhavingsverzoek van Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A. (hierna: MOB), om op te treden tegen een veehouderij die zonder vergunning mest zou uitrijden, afgewezen.

GS vonden het contra legem en onbehoorlijk handhavend op te treden tegen het bedrijf, zolang artikel 2 van de VNL (vrijstelling beweiden en bemesten) niet is ingetrokken of door de rechter onverbindend is verklaard.

GS zagen op dit moment geen reden om, vooruitlopend op a) de uitkomst van een lopende beroepsprocedure tegen de Wnb-vergunning en b) de landelijke politieke besluitvorming omtrent het beweiden en bemesten, handhavend tegen het uitrijden van mest op te treden.

Wat adviseerde de commissie?

De commissie constateerde dat artikel 2 van de VNL sinds de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 29 mei 2019 als onverbindend moet worden beschouwd, zodat GS zich daarop niet kunnen beroepen. Daarmee is het uitrijden van mest in beginsel een vergunningplichtig project in de zin van de Wnb. De commissie constateerde vervolgens dat het bedrijf geen vergunning heeft voor het uitrijden van mest.

De commissie adviseerde om een onderzoek te laten doen naar de vraag of het uitrijden van mest zonder vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb (hierna: vergunning) is toegestaan. Verder om het bestreden besluit in stand te laten indien blijkt dat een vergunning voor uitrijden van mest niet nodig is. Ook om het bedrijf in de gelegenheid te stellen een vergunning aan te vragen bij GS indien blijkt dat het uitrijden van mest vergund kan worden.

De commissie adviseerde ook aan GS om een heroverweging te maken op het verzoek tot handhaving indien niet zeker is dat een vergunning voor het uitrijden van mest kan worden verleend, maar ook nog niet zeker is dat die niet kan worden verleend.

Tot slot adviseerde de commissie aan GS om alsnog handhavend op te treden indien de vergunning nodig is, maar niet kan worden verleend.

Waar ging de Wnb-zaak (stikstof) over?

GS hadden in 2017 een Wnb-vergunning verleend aan een stichting voor de oprichting van een (co-) vergistingsinstallatie met be- en verwerking van digestaat. De installatie is gelegen op ongeveer 4,5 kilometer van twee Natura 2000-gebieden. Dit zijn gebieden die gevoelig zijn voor stikstof. GS moeten op grond van de Wnb de gevolgen van plannen en projecten op Natura 2000-gebieden beoordelen. Diverse bedrijven (waaronder beheerders van landgoederen), milieuorganisaties en personen hebben aan GS verzocht om intrekking van de vergunning, omdat deze in strijd met de wettelijke voorschriften zou zijn verleend.

De commissie zette in haar advies eerst uiteen waarom de uitspraak Logtsebaan (ECLI:NL:RVS:2021:71) en de PAS-uitspraak (ECLI:NL:RVS:2019:1603) van de Afdeling bestuursrechtspraak van belang zijn voor deze zaak.

Vervolgens zette de commissie uiteen dat zij allereerst moet beoordelen of de Wnb-vergunning uit 2017 achteraf gezien destijds in strijd met de wet is verleend.

Zo ja, dan zou er (gelet op de Logtsebaanuitspraak) een herbeoordeling van de vergunde activiteit moeten komen. Als uit die herbeoordeling zou volgen dat deze, anders dan ten tijde van de vergunningverlening werd verondersteld, leidt tot een (dreigende) verslechtering of significante verstoring van natuurwaarden, dan kunnen GS niet volstaan met een belangenafweging. In dat geval moeten GS ook beoordelen of de intrekking of wijziging van de vergunning nodig is om verslechtingen of significante verstoringen in de Natura 2000-gebieden te voorkomen.

Wat adviseerde de commissie?

Naar het oordeel van de commissie kunnen GS, indien zij niet voor de intrekking of wijziging van de natuurvergunning kiezen, niet volstaan met de enkele constatering dat andere passende maatregelen kunnen, zullen of al worden getroffen.

De commissie adviseerde om de bezwaren van twee bedrijven, een bewoner en twee milieuorganisaties ontvankelijk te verklaren, omdat zij belanghebbenden zijn bij het bestreden besluit en de ontvankelijkheid van de overige bezwaarmakers in het midden te laten.

Verder adviseerde de commissie de vergunning in te trekken, tenzij:

- a) alsnog uit een passende beoordeling blijkt dat de vergunning opnieuw kan worden verleend, omdat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten, in welk geval de vergunning in stand kan worden gelaten, of
- b) na een belangenafweging, mede gelet op het belang van rechtszekerheid voor de vergunninghouder, de afwijzing van het verzoek in stand te laten met als motivering dat aannemelijk is dat door het nemen van duidelijk omschreven en concrete passende maatregelen als bedoeld in artikel 6 tweede lid, Habitatrichtlijn bereikt zal worden dat de verslechtering en de achteruitgang van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen gestopt wordt en herstel van die waarden op afzienbare termijn zal worden bereikt.

3.5.3. Advies bezwaren ongegrond

De commissie heeft het afgelopen jaar zestien keer geadviseerd tot ongegrondverklaring van alle ingebrachte bezwaren. Hier wordt alleen aandacht aan twee zaken waar dat het geval was.

De ene betreft een subsidiezaak uit 2018, waarover de commissie door omstandigheden pas in 2021 over heeft kunnen adviseren. Hierbij werd, bij hoge uitzondering, tweemaal een onafhankelijk deskundige gevraagd om advies over een project uit te brengen.

De andere zaak betreft een last onder dwangsom, opgelegd aan een bedrijf wegens het in strijd met zijn omgevingsvergunning accepteren en verwerken van afvalstoffen.

Waar ging de subsidiezaak over?

GS wezen in 2018 het verzoek van X om de aanvraag voor een subsidie tot een bedrag van € 25.000,- voor zijn project in het kader van de Uitvoeringsverordening Economic Board Utrecht 2016 (hierna: UEBU) af. Tegen het besluit is bezwaar gemaakt. De commissie heeft bezwaarmaker eind 2018 tijdens een hoorzitting in de gelegenheid gesteld zijn bezwaren nader toe te lichten.

Bezwaarmaker bracht - samengevat - de volgende bezwaren naar voren:

De innovatie van het project zit in de technische ontwikkelingen.

Er zijn geen kant-en-klare oplossingen voor het trainen van een eigen machine learning model voor social media in de cloud. Er zijn wel methoden om dit te doen, maar hiervoor moet (veel) eigen code geschreven worden, is veel specifieke kennis noodzakelijk met risico's op falen. Bezwaarmaker wil een eigen, flexibel, schaalbaar framework bouwen.

De haalbaarheidsstudie is nodig om te kunnen onderzoeken waar vraag naar is en in welke mate. Dit project voldoet daarmee aan de subsidievoorwaarden.

GS brachten - samengevat - de volgende argumenten naar voren:

Deze aanvraag is getoetst aan de UEBU en de Algemene subsidieverordening provincie Utrecht (AsvpU). Deze toetsing is gedaan met de Economic Board Utrecht. Bij deze toetsing is geconcludeerd dat er in de praktijk al aanwijsbare vergelijkbare voorbeelden bestaan en dat dit project daarom onvoldoende innovatief is.

GS vonden de omschrijving van wat het uiteindelijke product of dienst moet gaan doen erg summier en vaag. Er zijn veel diensten/producten in de markt die social media data kunnen verzamelen, verwerken en analyseren.

Uit de aanvraag en het bezwaar bleek volgens GS niet dat het door bezwaarmaker te bouwen framework tot andere diensten of producten gaat leiden dan de huidige bestaande diensten of producten.

Naar aanleiding van de zitting is een onafhankelijk deskundige gevraagd om een advies uit te brengen over het innovatief karakter van het project.

Door bezwaarmaker is in december 2018 een reactie gegeven op het rapport van de onafhankelijke deskundige, waarin met name de onafhankelijkheid van de deskundige in twijfel werd getrokken en zijn kennis en expertise op het betreffende gebied ter discussie werd gesteld.

Om voldoende duidelijkheid te verkrijgen over het innovatieve karakter is in april 2019 een nieuwe hoorzitting gehouden. Ter zitting is besloten tot het benaderen van een nieuwe deskundige in samenspraak met bezwaarmaker.

In juni 2020 is Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna: RVO) benaderd om het project opnieuw te beoordelen op de volgende onderzoeksvraag:

Kan op basis van de aangeleverde informatie geconcludeerd worden of het anno 2018 een innovatief project betrof en zo ja is het project ook daadwerkelijk als innovatief te bestempelen?

Voor de beoordeling is alle beschikbare informatie, van aanvraag tot en met het laatste verslag van de Awb-adviescommissie, beschikbaar gesteld.

Begin november 2020 heeft de commissie na veelvuldig aandringen het advies van oktober 2020 ontvangen van RVO als onafhankelijk deskundige.

Wat adviseerde de commissie?

De commissie onderschrijft de conclusie van het deskundigenrapport dat onvoldoende helder is geworden uit de aanvraag, toelichting en aanvullende reactie wat de onderscheidende dienst of het product is dat bezwaarmaker zou willen ontwikkelen. Nu de aanvraag volgens het 'first come first serve' principe gaat, moet men bij de beoordeling uitgaan van de informatie die bij de aanvraag is ingediend.

De commissie komt met RVO tot de conclusie dat de voorgenomen activiteiten waarop het haalbaarheidsproject betrekking heeft, in technische of financiële zin onvoldoende risicovol zijn om de haalbaarheidsstudie te rechtvaardigen.

Waar ging de last onder dwangsom (afvalstoffen) over?

Het geschil ging voornamelijk over de vraag of de door het bedrijf geaccepteerde afvalstof MONG een zeer gevaarlijke afvalstof betrof op grond van de systematiek van de Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen (hierna: KRA) en de Handreiking Euralcodes (hierna: Eural). MONG staat voor Matter Organic Non-Glycerol, bestaande uit onder andere methanol, vrije vetzuren, zepen, methylesters en niet-ongezette vetten.

GS wezen op uitspraken van de rechtbank Amsterdam op grond waarvan het bedrijf strafrechtelijk was veroordeeld vanwege het in strijd met de omgevingsvergunning accepteren van deze gevaarlijke afvalstof. Verder zou de door het bedrijf geaccepteerde MONG gevaareigenschappen als bedoeld in de KRA bezitten. Ook kwamen zowel GS als de rechtbank Amsterdam tot de conclusie dat het bedrijf tekort was geschoten in de controle van de Eurocodes van de ontvangen afvalstoffen.

Het bedrijf was van oordeel dat de ontdoener van de afvalstof zelf verantwoordelijk is voor het bepalen van de Euralcode op grond van eigen analyse en onderzoek. De ontdoener van de afvalstof had de verificatie gedaan bij de bevoegde instantie: namelijk Rijkswaterstaat. Het bedrijf had vervolgens de Euralcode geverifieerd mede op grond van zijn vergunde afvalstoffenacceptatiebeleid en afvalstoffenverwerkingsbeleid. In tegenstelling tot GS was het bedrijf van mening dat MONG geen gevaarlijke eigenschappen heeft. Dit standpunt werd ondersteund door deskundigenrapporten van Hagens en Tauw. Er was volgens het bedrijf geheel geen sprake van een milieurisico. Tot slot zouden potentiële milieurisico's eveneens verwaarloosbaar zijn, omdat de afvalstroom nagenoeg geheel werd vergist, het digestaat van deze vergister werd verbrand (en niet gebruikt als meststof, bodemverbeteraar, of anderszins).

Wat adviseerde de commissie?

De commissie stelde vast dat de Eural een uitvoering is van de KRA en het LAP3 een Nederlandse beleidsmatige uitwerking van de KRA is. Daarmee staat vast dat de KRA doorslaggevend is voor de vraag wat een afvalstof is. In de KRA zijn regels vastgesteld om te bepalen of een stof of voorwerp een afvalstof is of niet. Of een afvalstof gevaarlijke eigenschappen heeft of niet blijkt uit een bijlage bij de KRA.

De commissie kwam gezien de systematiek van de Eural bij eenzelfde classificatie van de Euralcode uit als GS. De commissie kwam dus niet meer toe aan de vraag of de MONG al dan niet gevaarlijke eigenschappen heeft. In de toelichting bij Eural staat dat veel (afval)stoffen in het verleden al onderzocht zijn op de gevaarlijke eigenschappen die zij hebben. Afvalstoffen zijn bijna altijd mengsels. De eigenschappen voor het mengsel als geheel zijn meestal niet bekend. In de KRA staat daarom een verwijzing naar diverse testmethoden om te bepalen of een afvalstof gevaarlijk is op grond van fysisch/chemische eigenschappen. Zoals in de toelichting van de Eural staat en uitgebreid is toegelicht door GS komt men alleen bij een complementaire categorie toe aan de toetsing van de geaccepteerde afvalstof aan de gevaareigenschappen, zoals bedoeld in bijlage III van de KRA. Onbetwist is dat van een dergelijke complementaire categorie in dit geval geen sprake is.

Dat wil zeggen dat het met de vastgestelde Euralcode dan ook niet relevant is wat de door het bedrijf geraadpleegde deskundigen zeggen over de al dan niet gevaarlijke eigenschappen van MONG. De gevaarseigenschappen zijn via de mogelijke gevolgen voor het milieu alleen van belang voor de bepaling van de begunstigingstermijn en de hoogte van de dwangsom.

De commissie overwoog dat gezien haar eigen bevindingen vaststond dat de afvalstof MONG niet onder de voorschriften van de omgevingsvergunning van het bedrijf viel en dus niet mocht worden geaccepteerd door dit bedrijf. Daarmee stond dan ook vast dat sprake is van overtreding van de voorschriften van de omgevingsvergunning.

De commissie concludeert dat GS voldoende aannemelijk hebben gemaakt dat er sprake is van een overtreding.

3.6 Beslissingen op bezwaar

In 2021 hebben GS in 35 gevallen een beslissing op bezwaar genomen naar aanleiding van uitgebrachte adviezen van de commissie. Daarvan zijn 21 zaken van adviezen uit 2021 en veertien van adviezen uit 2020.

Vanzelfsprekend hebben GS nog niet in alle 32 zaken, waarover de commissie in 2021 advies heeft uitgebracht, al in datzelfde jaar een beslissing op het bezwaar genomen.

3.6.1 Inhoud beslissingen

In drie van de veertien beslissingen op bezwaar van adviezen uit 2021 hebben GS het advies van de commissie niet gevolgd. Ter vergelijking: in 2020 hebben GS vijf keer het advies van de commissie niet gevolgd op een totaal van 46 beslissingen op bezwaar.

Hierna volgt informatie over de drie contraire beslissingen van GS in 2021.

3.6.2 Contraire beslissingen

PS en GS kunnen bij hun beslissing op bezwaar op grond van artikel 3:50 van de Awb met opgave van redenen afwijken van het advies van de commissie. Hieronder worden de drie zaken nader besproken.

1. Afwijzing subsidie voor jonge landbouwers (Europese subsidie)

De commissie is het er niet mee eens dat GS de subsidie voor een jonge landbouwer ten behoeve van een warmtepomp hebben afgewezen. GS vonden dat niet was aangetoond dat aanvrager als bedrijfshoofd daadwerkelijke, langdurige zeggenschap had over het landbouwbedrijf als het gaat over bedrijfsbeslissingen. Dat zou volgens GS blijken uit de vof-akte. Hiermee voldeed de jonge landbouwer niet aan de voorwaarde van daadwerkelijke, langdurige zeggenschap van artikel 2.3.3, tweede lid aanhef en onder b van de Verordening en waren GS verplicht de aanvraag om een subsidie af te wijzen.

De commissie is het met GS eens dat vanwege het rangschikkingssysteem van deze subsidie bij de sluiting van de regeling POP3 Jonge landbouwers Utrecht 2019 alle voor het beoordelen van de aanvraag noodzakelijke gegevens bekend moeten zijn om gelijke kansen voor alle aanvragers te garanderen.

De commissie adviseert in dit geval toch de subsidie te verlenen, omdat de jonge landbouwer in de bezwaarfase alsnog met een akte heeft aangetoond te voldoen aan de voorwaarde van daadwerkelijke, langdurige zeggenschap.

Niet alleen omdat GS op grond van de Awb aan de hand van de feiten en omstandigheden zoals die ten tijde van de beslissing op het bezwaarschrift bekend zijn het bestreden besluit volledig dienen te heroverwegen.

Maar ook omdat de stelling van GS dat een aanvraag niet alsnog in de bezwaarfase aangevuld mag worden geen harde regel is uit het rangschikkingssysteem.

Er geldt volgens de commissie alleen dat een aangevulde aanvraag een lager rangschikkingnummer krijgt dat vervolgens doorgaans te laag zal zijn om te leiden tot toekenning van de subsidie. Een eventuele lagere rangschikking speelt hier niet nu GS tijdens de hoorzitting meedeelden dat het subsidieplafond van de regeling POP3 Jonge landbouwers Utrecht 2019 door - tussentijdse aanvulling - nog niet bereikt was. Verder stelde de commissie vast dat er geen verdere mededingers waren en dat deze zich ook niet alsnog konden aandienen, nu de sluitingsdatum voor het indienen van aanvragen al verstreken was.

De commissie was dan ook van oordeel dat, in tegenstelling tot wat GS tijdens de hoorzitting zei over het door wijziging of aanvulling van de aanvraag benadelen van mededingers, daar in dit geval dan ook geen sprake van was.

De commissie adviseerde in 2020 de subsidie voor de warmtepomp alsnog te verlenen aan de jonge landbouwer.

Besluit GS

GS besloten in 2021 om de subsidie niet te verlenen, omdat de subsidieregeling bepaalt dat op het moment van het indienen van de aanvraag moet worden voldaan aan het criterium van daadwerkelijke, langdurige zeggenschap. Een ruimere uitleg zou zich niet verhouden tot de tendersystematiek van de POP 3 waarbinnen een fataal eindmoment geldt.

Om die reden kon volgens GS nieuwe informatie na sluiting van de subsidieregeling niet worden meegenomen. Verlening van de subsidie zou in strijd zijn met de subsidieregeling en met de EU-regels en daarmee niet rechtmatig.

Het zou ook een aanzienlijk financieel risico opleveren in de vorm van een generieke forfaitaire korting.

Nawoord

De commissie betreurt het dat GS geen oog lijken te hebben voor het aspect doelmatigheid in de heroverweging van het besluit. Verder lijken GS weinig oog te hebben voor de problematiek rond het overdragen van de zeggenschap van de oude generatie landbouwers aan de jonge garde.

Een beslissing conform het uitgebrachte advies zou niet tot een heel andere uitvoeringspraktijk leiden (kennelijk de vrees van GS), omdat in andere gevallen de pot meestal al lang 'op' is. Waarom een subsidieverlening in dit geval in strijd zou zijn met EU-regels wordt verder niet toegelicht.

Deze uitkomst knelt te meer tegen de achtergrond van de maatschappelijke discussie over de responsieve overheid.

Volgens M. Scheltema (2015) is een responsieve rechtsstaat: 'een rechtsstaat waarin de burger ervaart dat het om hem te doen is'. De commissie is ook van mening dat dat natuurlijk niet betekent dat een burger (maar ook een instelling of bedrijf) in alles maar gelijk krijgt, maar het betekent wel dat de overheid echt geïnteresseerd moet zijn in de belangen van de burger en zijn standpunten en die standpunten ook serieus neemt. De commissie komt hier bij de aanbevelingen op terug.

Overigens is de jonge landbouwer niet in beroep gegaan tegen de beslissing op bezwaar, dus is de beslissing niet getoetst door een bestuursrechter.

2. Mest uitrijden zonder vergunning (stikstof en Natura 2000-gebied)

De commissie adviseerde in 2021 over een verzoek tot handhaving van MOB over het zonder vergunning uitrijden van mest door een veehouder. Deze zaak is beschreven onder paragraaf 4.4.1. Kort samengevat adviseerde de commissie om onderzoek te laten doen naar de vraag of in dit geval het uitrijden van mest zonder vergunning is toegestaan. Verder adviseerde de commissie om het bestreden besluit in stand te laten indien blijkt dat een vergunning voor uitrijden van mest niet nodig is. Ook adviseerde de commissie om het bedrijf in de gelegenheid te stellen een vergunning aan te vragen bij GS indien zou blijken dat het uitrijden van mest vergund kan worden.

De commissie adviseerde aan GS om een heroverweging te maken op het verzoek tot handhaving indien niet zeker is dat een vergunning voor het uitrijden van mest kan worden verleend, maar ook nog niet zeker is dat die niet kan worden verleend.

Tot slot adviseerde de commissie aan GS om alsnog handhavend op te treden indien de vergunning nodig is, maar niet kan worden verleend.

Besluit GS

GS volgen de redeneerlijn van het rapport van de commissie Remkes (*Bemesten en beweiden in 2020*) dat aanbeveelt dat geen vergunning voor het uitrijden van mest nodig zou moeten zijn als: (1) het perceel sinds de referentiesituatie de agrarische bestemming heeft behouden, (2) het aannemelijk is dat het perceel op en sinds de referentiedatum agrarisch in gebruik was en (3) de toegestane emissie van bemesting ten opzichte van de emissiedatum niet is toegenomen.

GS overwegen dat niet is aangetoond dat de bestreden bemestingspraktijk van de veehouderij niet onder deze criteria van de commissie Remkes voor vergunningvrij bemesten valt.

Daarom zijn zij van oordeel dat er geen reden is om aan te nemen dat de huidige bemestingsactiviteiten niet passen binnen de bestaande referentiesituatie en eventuele tussentijdse wijzigingen niet zouden passen binnen het regime van intern salderen.

Dat activiteiten die passen binnen het regime van intern salderen vergunningvrij zijn is recent bevestigd in een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 20 januari 2021 (ECLI:NL:RVS:2021:71) inzake de Logtsebaan.

Daarin bevestigd de Afdeling dat, wanneer er geen sprake is van een toename van de stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie, er geen vergunning op grond van de Wnb meer nodig is.

GS houden zich net als andere provincies aan het advies van de commissie Remkes en vinden dat na de PAS-uitspraken de wetgever nu aan zet is. Pas daarna is er volgens GS, indien gewenst en passend, formeel ruimte voor nadere provinciale inkleuring en het toepassen van maatwerk.

Nawoord

De commissie kan de beslissing volgen in het licht van de uitspraak Logstebaan. Het andere punt, de commissie Remkes volgen en wachten op maatregelen die op basis daarvan zullen worden genomen, is bestuurlijk begrijpelijk, – in zoverre heeft de commissie begrip voor de houding van GS –, maar leidt tot weigeren te doen wat volgens de PAS-uitspraken van de rechter nu eenmaal moet gebeuren. Dat komt neer op een vorm van bestuurlijke ongehoorzaamheid.

3. Knobbelzwanen

In het jaarverslag 2020 werd in paragraaf 4.4.2 verslag gedaan van de adviezen 'bezwaar gegrond' in zes bezwaarzaken over verleende Wnb-besluiten voor het doden van beschermde diersoorten.

De commissie bespreekt hieronder het contraire besluit van GS over de knobbelzwanen, omdat daarbij ook een uitspraak van de voorzieningenrechter van de rechtbank is betrokken.

De voorzieningenrechter van de rechtbank had in de uitspraak over deze zaak overwogen dat de motivering van GS over de noodzaak van het afschot van de dieren niet voldeed (uitspraak van 30 november 2020, ECLI:NL:RBMNE:2020:5183).

De commissie adviseerde over een verleende ontheffing om knobbelzwanen te mogen doden met het geweer en voor maatregelen met betrekking tot de eieren van knobbelzwanen (legselreductie-maatregelen). De ontheffing zou nodig zijn in het belang van beperking/voorkoming van belangrijke schade aan landbouwgewassen.

De commissie adviseerde om: (a) nader onderzoek te doen naar de noodzaak en effectiviteit van afschot van knobbelzwanen om schade aan gewassen door knobbelzwanen te voorkomen; (b) als blijkt dat afschot van knobbelzwanen niet noodzakelijk en effectief is, het bestreden besluit te herroepen en de gevraagde ontheffing te weigeren en (c) de geconstateerde gebreken in de ontheffing te herstellen.

Besluit GS

GS hebben besloten het bezwaar gedeeltelijk gegrond te verklaren en de ontheffing aan te passen.

Belangrijke schade

GS zijn het niet met de commissie eens dat, wat betreft zes wildbeheereenheden, GS niet deugdelijk zouden hebben aangetoond dat er zich, op grond van de schadehistorie, in de betrokken wildbeheereenheden, een concrete dreigende schade voordoet die deze ontheffing rechtvaardigt.

In de beslissing op bezwaar komen GS met een nadere onderbouwing die als gevolg van de heroverweging onderdeel uitmaakt van de ontheffing en daarmee duidelijk maakt waar zich belangrijke schade als bedoeld in de Wnb heeft voorgedaan.

Hiermee is volgens GS voldoende inzichtelijk gemaakt dat aan het in artikel 3.3, vierde lid, aanhef, onder b en sub 3, van de Wnb gestelde vereiste van belangrijke schade is voldaan.

Effectiviteit ondersteunend afschot

GS zijn het niet eens met de commissie dat de ontheffing voor het afschot van knobbelzwanen alleen in stand kan blijven als uit nader onderzoek blijkt dat afschot nog steeds de meest effectieve maatregel is, in aanvulling op het toepassen van linten en vlaggen.

GS zijn van mening dat dat onderzoek al is gedaan bij de totstandkoming van het faunabeheerplan en uit wetenschappelijke studies blijkt dat ondersteunend afschot een effectief middel is ter reductie van schade aan graslanden.

Bovendien zou de Afdeling eerder hebben bevestigd dat het effect van preventieve middelen ter voorkoming van schade aan gewassen, zonder dat daarbij afschot plaatsvindt, zeer beperkt is (uitspraak van 21 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:3209. r.o. 6.1.).

Effectiviteit legselreductiemaatregelen

GS zijn het deels eens met het advies van de commissie om de noodzaak en effectiviteit van legselreductiemaatregelen te verduidelijken in de beslissing op de bezwaarschriften.

Er is ontheffing verleend voor de gehele provincie, dus ook voor het werkgebied voor wildbeheereenheden waarvoor een dreiging van belangrijke schade niet kan worden aangetoond. GS passen de ontheffing hierop aan in de zin dat deze alleen nog geldt voor de gebieden waarbij er sprake is van een relevante schadehistorie. Op basis van de recente gegevens over de populatieontwikkeling van de Knobbelzwaan en de ontwikkeling van de schadecijfers zijn GS van mening dat er een direct verband bestaat tussen de populatie knobbelzwanen en schade. Door de legselreductie wordt de aanwas van de populatie ingeperkt, hetgeen geen doel op zich is maar bijdraagt aan het voorkomen van schade aan grasland. In zoverre vinden GS de bezwaren ongegrond.

3.7 Beslistermijn bezwaarprocedure

De wet stelt eisen aan de termijn waarbinnen een bestuursorgaan een beslissing neemt op het bezwaar. Als een adviescommissie is ingesteld, zoals in het onderhavige geval bedraagt de termijn twaalf weken. Het bestuursorgaan kan de beslistermijn met zes weken verlengen.

Verder uitstel is mogelijk wanneer alle belanghebbenden daarmee instemmen, dan wel de bezwaarmaker er mee instemt en andere belanghebbenden geen schade ondervinden van het uitstel of wanneer uitstel nodig is voor de naleving van wettelijke procedurevoorschriften.

In 2021 werden twee zaken binnen de wettelijke termijn van twaalf weken en zeven zaken met verdaging binnen de wettelijke termijn van achttien weken afgehandeld.

Van de 27 beslissingen op bezwaar werden dus achttien zaken buiten de wettelijke termijn afgehandeld.

De belangrijkste redenen zijn: (1) de lange duur tussen het uitbrengen van het advies en het nemen van de beslissing op bezwaar door GS en (2) de situaties waarin GS geheel of gedeeltelijk tegen het advies van de commissie ingaan. Bij Wob-zaken had men in 2021 bovendien te maken met onderbezetting, waardoor de afhandeling na de hoorzitting langer duurde. Ook is in een aantal zaken waarin sprake was van minnelijk overleg abusievelijk de behandeling van het bezwaarschrift niet aangehouden.

Verder maakten het zomer- en kerstreces dat sommige zaken later op hoorzitting kwamen. Tot slot kwam het ook voor dat de hoorzitting door de vele verhinderdata van belanghebbenden op hun verzoek later werd ingepland.

De commissie zet zich in om het betreffende bestuursorgaan tijdig van advies te voorzien, zodat het in staat is binnen de wettelijk gestelde termijn te besluiten op het bezwaar.

In het schema hieronder is te zien hoeveel tijd er verstreekt tot de hoorzitting, tussen hoorzitting en uitbrengen van het advies en tussen het uitbrengen van het advies en de beslissing op bezwaar. Waar 'te laat' staat wordt bedoeld: 18 weken na start beslistermijn.

Bezwaarzaken	Start beslistermijn	Datum hoorzitting	Datum advies	Datum bob	Verantwoording behandeltermijn
BZW.20.041.001	23-8-2020	15-10-2020	05-11-2020	26-1-2021	te laat
BZW.20.043.001	3-10-2020	3-11-2020	22-12-2020	9-3-2021	te laat
BZW.20.044.001	14-10-2020	15-12-2020	18-01-2021	30-03-2021	te laat
BZW.20.044.002	14-10-2020	15-12-2020	18-01-2021	30-03-2021	te laat
BZW.20.044.003	14-10-2020	15-12-2020	18-01-2021	30-03-2021	te laat
BZW.20.044.004	14-10-2020	geen hoorz.	17-11-2020	30-03-2021	te laat
BZW.20.049.001	14-10-2020	15-12-2020	11-01-2021	30-03-2021	te laat
BZW.20.049.002	14-10-2020	15-12-2020	11-01-2021	30-03-2021	te laat
BZW.20.050.001	10-10-2020	19-11-2020	07-12-2020	25-05-2021	te laat
BZW.20.051.001	10-10-2020	19-11-2020	07-12-2020	25-05-2021	te laat
BZW.20.052.001	10-10-2020	15-12-2020	03-02-2021	08-06-2021	te laat
BZW.20.053.001	14-10-2020	19-11-2020	07-12-2020	30-03-2021	te laat
BZW.20.055.001	15-10-2020	15-12-2020	25-01-2021	25-05-2021	te laat
BZW.20.045.001	03-10-2020	26-11-2020	22-12-2020	09-03-2021	te laat
BZW.20.035.001	01-07-2020	n.v.t.	29-09-2020	12-01-2021	te laat
BZW.20.046.001	15-10-2020	12-11-2020	07-12-2020	12-01-2021	binnen termijn

BZW.20.047.001	14-10-2020	26-11-2020	22-12-2020	09-03-2021	te laat
BZW.20.048.001	03-10-2020	26-11-2020	22-12-2020	09-03-2021	te laat
BZW.20.056.001	07-11-2020	26-11-2020	22-12-2020	09-03-2021	binnen termijn
BZW.20.057.001	07-11-2020	26-11-2020	22-12-2020	09-03-2021	binnen termijn
BZW.20.059.001	07-11-2020	26-11-2020	22-12-2020	09-03-2021	binnen termijn
BZW.20.060.001	21-10-2020	Geen hoorz.	15-01-2021	09-02-2021	binnen termijn
BZW.20.065.001	04-12-2020	28-01-2021	18-01-2021?	06-04-2021	binnen termijn
BZW.20.066.001	23-12-2020	04-02-2021	01-03-2021	06-04-2021	binnen termijn
BZW.20.066.002	23-12-2020	04-02-2021	01-03-2021	06-04-2021	binnen termijn
BZW.21.003.001	21-01-2021	09-03-2021	11-05-2021	08-06-2021	te laat
BZW.21.009.001	23-01-2021	09-03-2021	29-03-2021	25-05-2021	binnen termijn
BZW.21.011.001	06-02-2021	09-03-2021	25-03-2021	26-04-2021	binnen 12 weken
BZW.21.022.001	05-03-2021	16-09-2021	04-10-2021	02-11-2021	te laat
BZW.21.028.001	17-04-2021	08-06-2021	02-07-2021	22-07-2021	binnen termijn
BZW.21.029.001	15-04-2021	04-08-2021	19-10-2021	21-12-2021	te laat
BZW.21.030.001	07-05-2021	08-06-2021	01-07-2021	22-07-2021	binnen 12 weken
BZW.21.043.001	11-09-2021	05-10-2021	13-10-2021	16-11-2021	binnen termijn
BZW.21.042.001	26-07-2021	geen hz.	28-09-2021	23-11-2021	binnen termijn
BZW.21.050.001	22-08-2021	09-11-2021	26-11-2021	21-12-2021	binnen termijn

Tabel 3.5 Verantwoording behandeltermijn per zaaknummer (bron: Octopus)

In 2021 is de verordening in zoverre aangepast dat de domeinen zelf verantwoordelijk zijn voor de bewaking van de beslistermijn. Dat betekent dat zij zorg moeten dragen voor verdagen en verder uitstel van de beslistermijn. In een enkel geval is het betreffende domein vergeten de beslistermijn te bewaken.

4. Voorlopige voorzieningen, beroepen en hoger beroepen

In dit hoofdstuk zijn de voorlopige voorzieningen en beroepen en hoger beroepen bij de bestuursrechter aan de orde. Inhoudelijk kan er slechts beperkt iets over de verschillende zaken worden vermeld, omdat de commissie niet over alle informatie beschikt.

De commissie brengt daarom nogmaals onder uw aandacht dat het wenselijk is de voorlopige voorzieningen, beroepen en hoger beroepen nauwkeurig te registreren, waardoor meer inzicht ontstaat in de juridische kwaliteit van besluiten en dit ook gemonitord kan worden.

Onderstaande tabellen geven overzicht van de in 2021 ingestelde (hoger) beroepen en ingediende verzoeken om voorlopige voorziening.

Het kan hierbij gaan om zaken die hebben gediend (of nog moeten dienen) bij de rechtbank of de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (in sommige gevallen de Centrale Raad van Beroep of het College van Beroep voor het bedrijfsleven). Voor de vermelde beroepszaken geldt dat dit het beroep zowel ingesteld kan zijn tegen een beslissing op bezwaar, als tegen een besluit dat tot stand is gekomen met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure - nu daar rechtstreeks beroep tegen open staat (artikel 7:1, eerste lid, aanhef en onder d, Awb). Ook kan het gaan om rechtstreeks beroep als bedoeld in artikel 7:1a van de Awb.

Een verzoek om een voorlopige voorziening kan worden ingediend in samenhang met een bezwaarschrift of beroep of hoger beroep. De voorzieningenrechter toetst voornamelijk op spoedeisendheid, de onomkeerbaarheid van de gevolgen van het besluit en spreekt soms een voorlopig oordeel uit over de rechtmatigheid van het bestreden besluit. Zijn oordeel is niet bindend voor de bodemprocedure.

Onderstaande tabellen geven een overzicht van de in 2021 afgehandelde voorlopige voorzieningen, beroepen en hoger beroepen.

	Aantal niet-ontvankelijk	Aantal (gedeeltelijk) gegrond/toegewezen	Aantal ongegrond/afgewezen	Aantal ingetrokken	Aantal uitspraken 2021
Beroep	1 (LLO/VVN)	9 (LLO/VVN) 3 (RUD)	1 (LLO/NEL) 1 (MOB) 3 (RUD) 1 (SLO/ECO)	3 (RUD) 1(LLO/VVN)	19
Hoger beroep			1 (RUD) 1 (LLO/VVN)	1(LLO/VVN)	2
Voorlopige voorziening		1 (LLO/VVN)	2 (RUD) 1 (MOB)	1(LLO/VVN)	4

Tabel 4.1: Resultaten (hoger)beroepen en voorlopige voorzieningen 2021

Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)

Bij de (RUD liepen in 2021 26 beroepszaken. Hiervan zijn acht bezwaarschriften vóór 2021 ingediend en vijftien in 2021 ingediend. Twee verzoeken om een voorlopige voorziening zijn vóór 2021 ingediend. In 13 van de 26 beroepszaken is uitspraak gedaan door de rechtbank. In de twee verzoeken om voorlopige voorziening is in 2021 nog geen uitspraak gedaan. Daarnaast lopen er bij de RUD elf hoger beroepszaken. Daarover is nog geen uitspraak gedaan.

Alle tien door de provincie verloren beroepszaken zijn PAS-zaken. In negen van de elf lopende hoger beroepszaken is de RUD zelf in hoger beroep gegaan. Dit zijn ook allemaal PAS-zaken.

Net als bij het domein Landelijke leefomgeving (team Vergunningverlening Natuur) zullen in 2022 nog veel uitspraken in beroep en hoger beroep volgen.

In twee beroepszaken van de RUD zijn GS afgeweken van het advies van de commissie om het bezwaarschrift gegrond te verklaren.

De eerste zaak betrof een handhavingszaak in verband met de overtreding van een isolatiebedrijf van de zorgplichtbepaling in de Wet natuurbescherming. De commissie overwoog dat de zorgplichtbepaling (artikel 1.11 Wnb) die in dat geval overtreden zou zijn, heel algemeen en daardoor noodzakelijker wijze vaag is.

Om die reden achtte de commissie het nodig dat de uitwerking daarvan voor spouwmuurisolatie en vergelijkbare activiteiten voldoende onder de aandacht zou worden gebracht van de op dit terrein werkzame kleinere ondernemingen, zodat deze daadwerkelijk kunnen weten wat van hen wordt verwacht. Aan het kenbaarheidsvereiste was in dit geval niet voldaan, zodat het bezwaar van het isolatiebedrijf, dat geen overtreding van art. 1.11 Wnb was vastgesteld, doel trof. De commissie was het weliswaar niet met GS eens dat uit de folder van het isolatiebedrijf en de nadere inlichtingen een concrete overtreding van de zorgplicht kon worden afgeleid, maar meende dat daar wel een voldoende sterk *vermoeden* van overtreding uit bleek om een *preventieve* last onder dwangsom te rechtvaardigen. GS besloten om geen preventieve last onder dwangsom op te leggen, omdat zij op basis van de reclame voor isolatiewerkzaamheden niet met een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid hard konden maken dat het isolatiebedrijf in de (nabije) toekomst opnieuw een gelijksoortige overtreding zal plegen op een andere willekeurige locatie. Het alsnog opleggen van een preventieve last onder dwangsom zou geen juridisch haalbaar alternatief zijn. GS waren wel van mening dat de in de reclame genoemde realisatietermijn niet strookte met de gebruikelijke doorlooptijd in het kader van de Wnb. Om die reden achtten GS de overtreding door het isolatiebedrijf van de zorgplicht van de Wnb wel voldoende bewezen.

De rechtbank heeft het beroep in deze zaak ongegrond verklaard.

De tweede zaak betrof een verzoek van MOB om handhavend op te treden tegen een vleesverwerkingsbedrijf. De commissie overwoog dat het verzoek om handhaving mocht worden afgewezen, maar dat GS dan wel een waarschuwing hadden moeten versturen dat er een aanvraag ingediend moest worden. De commissie adviseerde het bezwaarschrift gegrond te verklaren en het besluit te herroepen omdat GS ondanks de aankondiging niet daadwerkelijk een waarschuwing naar het bedrijf hadden verstuurd. GS beslisten de bezwaren gegrond te verklaren maar het bestreden besluit, in afwijking van het advies, niet te herroepen. De reden hiervoor was dat GS handhavend optreden onevenredig vonden omdat een nieuw landelijk toetsingskader voor PAS-melders in de maak was. De rechtbank heeft het beroep in deze zaak gegrond verklaard.

De rechtbank heeft tegelijk met de uitspraak over het vleesverwerkingsbedrijf uitspraak gedaan in een aantal beroepschriften van MOB en Vereniging Leefmilieu tegen besluiten van GS en deze beroepen alle gegrond verklaard. De commissie heeft in deze zaken geen advies uitgebracht omdat tegen een aantal van deze besluiten rechtstreeks beroep bij de rechtbank openstond (zie onder Domein Landelijke leefomgeving, team Vergunningverlening Natuur). Inzake de overige besluiten hadden GS met een brief beslist niet direct over te gaan tot handhaving. De rechtbank heeft geoordeeld dat die brief moest worden aangemerkt als beslissing op de bezwaarschriften. Deze beslissing is daarom tot stand gekomen zonder advies van de commissie. Deze zaken gaan over de toepassing van regelingen op grond van de Wnb voor Natura 2000-gebieden. In deze zaken speelden verschillende rechtsvragen die zijn ontstaan na de 'stikstofuitspraken' van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State uit 2019.

Het ging over de stikstofuitstoot van emissiearme stallen, over de vraag of het bemesten van gronden en het weiden van vee nog is toegestaan, over de illegale situatie van 'PAS-melders' en over de vraag of de natuurvergunning van bestaande bedrijven kan blijven bestaan. In alle zaken kwam de rechtbank tot de conclusie dat de besluiten van GS geen stand konden houden en dat zij nieuwe besluiten moesten nemen.

Vermeldenswaard is in dit verband de uitspraak van de rechtbank over het beroep van MOB en de Vereniging Leefmilieu tegen de afwijzing van het verzoek om handhavend op te treden tegen acht rundveehouderijen vanwege overtredingen van de Wnb. Centraal stond de vraag of bij het weiden van vee en bemesten van gronden sprake is van een overtreding van de Wnb. Met acht afzonderlijke besluiten hebben GS de handhavingsverzoeken afgewezen. Alle acht beroepschriften van MOB zijn in één uitspraak door de rechtbank behandeld. De rechtbank heeft de beroepen gegrond verklaard en heeft bepaald dat GS opnieuw op de bezwaren van MOB en Vereniging Leefmilieu moeten beslissen met inachtneming van wat in de uitspraak is geoordeeld.

Domein Landelijke leefomgeving (team Vergunningverlening Natuur) (LLO/VVN)

Bij het domein Landelijke leefomgeving (team Vergunningverlening Natuur) liepen in 2021 25 beroepszaken. Hiervan zijn veertien zaken vóór 2021 en elf in 2021 ingediend. In tien van de 25 zaken is uitspraak gedaan. Daarnaast liepen er bij dit domein twaalf hoger beroepszaken en is in 2021 in één daarvan uitspraak gedaan. Negen van de elf in 2021 ingediende hoger beroepen zijn door het domein zelf ingediend tegen de PAS-uitspraken van de rechtbank waarin de beroepen van MOB en de Vereniging Leefmilieu gegrond zijn verklaard.

Negen van de tien beroepszaken waarover in 2021 een uitspraak is gedaan betreffen beroepschriften van MOB en Vereniging Leefmilieu tegen de natuurvergunningen die GS hebben verleend aan negen agrarische bedrijven. Tegen de verleende natuurvergunningen is rechtstreeks beroep bij de rechtbank ingediend. De commissie heeft in deze zaken daarom geen advies uitgebracht.

In één hoger beroepszaak van dit domein waren GS afgeweken van het advies van de adviescommissie. Dit betrof de zaak Windpark Goyerbrug. GS hadden het bezwaarschrift, in afwijking van het advies, niet ontvankelijk verklaard. GS hanteerden een ander afstandscriterium dan de adviescommissie bij de beoordeling of iemand belanghebbende is bij een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Wnb. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State overwoog dat GS voldoende hebben gemotiveerd waarom ze zijn afgeweken van het advies van de commissie.

Vermeldenswaard is de beslissing op bezwaar van 30 maart 2021 waarin aan de Faunabeheereenheid Utrecht ontheffing is verleend voor het verjagen van knobbelzwanen. GS zijn in de beslissing deels afgeweken van het advies van de commissie (zie paragraaf 3.5.2 Contraire besluitvorming). Tegen de beslissing op bezwaar zijn in 2021 twee beroepen ingediend, één door Fauna4life/Animal Rights en één door de Stichting Dierenradar. De zitting bij de rechtbank heeft in februari 2022 plaatsgevonden. Door Fauna4life en Animal Rights is ook een voorlopige voorziening aangevraagd. Het verzoek om voorlopige voorziening is afgewezen.

Domein Landelijke leefomgeving (team Natuur en landschap) (LLO/NEL)

Bij het domein Landelijke leefomgeving (team Natuur en landschap) is in 2021 in één beroepszaak uitspraak gedaan. Dit betrof een afwijzing van een subsidieaanvraag op grond van de POP3 Jonge Landbouwersregeling Utrecht 2018. De rechtbank heeft het beroep ongegrond verklaard en het besluit van GS in stand gelaten. Tegen deze uitspraak heeft appellant hoger beroep ingesteld.

Domein Mobiliteit (MOB)

Bij het domein Mobiliteit zijn twee uitspraken gedaan. Het College van Beroep voor het bedrijfsleven heeft een beroep tegen de goedkeuring van de wijziging van een vervoerplan ongegrond verklaard. Volgens het College hadden GS het bezwaar van appellant terecht niet-ontvankelijk verklaard.

De rechtbank heeft een verzoek om voorlopige voorziening inzake een door het Waterschap Vallei en Veluwe aan GS verleende watervergunning voor het plaatsen van stalen damwanden langs de Eem afgewezen. Bij deze zaak waren GS als vergunninghouder als derde partij betrokken. De commissie heeft in deze procedures daarom geen advies uitgebracht.

Domein Stedelijke leefomgeving (team Economie) (SLO/ECO)

Bij het domein Stedelijke leefomgeving (team Economie) is in één zaak in beroep uitspraak gedaan door de rechtbank. Het betrof een afwijzing van een subsidie voor het project Utrechtse Euro op grond van de Uitvoeringsverordening Economic Board Utrecht 2016. Het beroep is ongegrond verklaard.

Wob-secretariaat

Bij het Wob-secretariaat diende in 2021 één beroepszaak, waarover nog geen uitspraak is gedaan.

5. Proceskostenvergoeding, ingebrekestellingen en verbeurde dwangsommen

Domein LLO/NEL

Dit domein heeft in 2021 in één zaak een proceskostenvergoeding betaald ten bedrage van € 534,00.

Domein LLO/VVN

Door dit domein is tien keer een proceskostenvergoeding betaald. Negen keer is de vergoeding toegekend in een PAS-uitspraak door de rechtbank (9 x € 1.496,00 en 1 x € 1.068,00).

Dit domein is twee keer in gebreke gesteld. Dit heeft één keer geleid tot het uitbetalen van een dwangsom van € 1.442,00.

RUD

De RUD is drie keer door de rechter in de proceskosten veroordeeld. Twee zaken betroffen de gegrondverklaring van het vleesverwerkingsbedrijf en MOB/Vereniging Leefmilieu (twee x € 1.496,00). Daarnaast heeft de rechter aan appellant een proceskostenvergoeding toegekend (ondanks niet-ontvankelijkverklaring) van € 534,00.

De RUD heeft twee keer een dwangsom verbeurd (€ 3.000,00 en € 1.500,00). Daarnaast is de RUD in gebreke gesteld, omdat vier beslissingen niet tijdig genomen zouden zijn. Eén onderdeel van deze gebrekestelling was volgens GS terecht. Het boetebedrag bedraagt € 1.442,00.

Domein Mobiliteit

Door dit domein is geen proceskostenvergoeding betaald. Wel is er in 2021 twee keer een kostenvergoeding toegekend in verband met nadeelcompensatie aan:

- drinkwaterbedrijf Oasen. Deze nadeelcompensatie heeft betrekking op het verleggen van een waterleiding naar een locatie elders en dieper onder het Merwedekanaal ten behoeve van de plaatsing van stalen damwanden. Deze verlegging heeft nog niet plaatsgevonden. Wel is er een bedrag van € 48.225 gereserveerd voor een voorschotbetaling aan het waterleidingbedrijf. De werkelijke kosten die gemoeid zijn met de verleggingswerkzaamheden zijn nog niet bekend.
- de bewoners in IJsselstein in verband met geluidsoverlast van de N210. De nadeelcompensatie voor de bewoners in IJsselstein heeft betrekking op erkenning van recht op extra maatregelen door de provincie als beheerder van de N210 tegen geluidhinder van het verkeer op de woning Lage Dijk Noord 28/28a. De uit te voeren maatregelen worden bepaald door een nog uit te voeren technisch onderzoek. De kosten die hiermee gemoeid zijn zijn nog niet bekend.

Dit domein is daarnaast één keer in gebreke gesteld voor de aanvraag om een kostenvergoeding. Deze zaak is nog in behandeling en de hoogte van een eventuele vergoeding is nog niet bekend.

6. Klachten

6.1 Algemeen

Op grond van artikel 9.1 van de Awb heeft eenieder het recht om over de wijze waarop PS, GS, de cvdK of een ambtenaar zich in een bepaalde aangelegenheid hebben/ heeft gedragen een klacht in te dienen bij het desbetreffende bestuursorgaan.

Hoofdstuk 9 van de Awb verplicht bestuursorganen zorg te dragen voor een behoorlijke klachtbehandeling. Bij iedere klacht wordt geprobeerd om tot een minnelijke oplossing met de klager te komen (zie paragraaf 2.3).

De ingediende klachten kunnen worden onderverdeeld in klachten in de zin van artikel 9.1 van de Awb (korthedshalve aangeduid als 'bejegeningsklachten') en 'overige klachten'. Bij overige klachten gaat het onder meer om het opvragen van informatie en het verkrijgen van meer duidelijkheid over een beslissing van GS of PS.

6.2 Aantal en inhoud van de klachten

In 2021 zijn zeven klachten ingediend, waarvan twee zijn doorgezonden naar de juiste instanties, vier bejegeningsklachten betroffen en één te classificeren was als 'overige klachten'.

De doorgezonden klacht betrof een klager die diverse malen in het openbaar zou zijn beledigd door een burgemeester en om die reden om bemiddeling vroeg. Deze klacht is in overleg met het kabinet doorgestuurd naar de cvdK.

De andere doorgezonden klacht ging over geluidsoverlast door trams. Deze klacht is als melding doorgestuurd naar het trambedrijf.

Bejegeningsklachten

Geluidsoverlast door testritten tram

Eén klacht ging over het niet correct afhandelen door de provincie van de klachten over geluidsoverlast van de testritten met de tram in IJsselstein.

De commissie was van oordeel dat GS en het trambedrijf alles hebben gedaan wat ze redelijkerwijs hebben kunnen doen om aan de klachten tegemoet te komen. Het feit dat dit niet heeft geleid tot het wegnemen van de hinder doet, hoe vervelend ook, hier niet aan af. Daarbij neemt de commissie in aanmerking dat infrastructurele werken niet zonder overlast kunnen worden uitgevoerd en dat nachtelijke testritten wettelijk zijn voorgeschreven. Het booggeluid is een bekend euvel bij trams en treinen waar omwonenden hinder van ondervinden en dat zich op diverse plaatsen in Nederland voordoet. Er wordt door het trambedrijf gewerkt aan een oplossing om de geluidhinder zoveel mogelijk te verhelpen, waarbij ook gebruik wordt gemaakt van de expertise van andere vervoersbedrijven. De commissie gaat ervan uit dat de maatregelen in elk geval zullen leiden tot een aanzienlijke vermindering en hopelijk zelfs voorkoming van het booggeluid, zodat de overlast voor de klager en andere omwonenden spoedig tot het verleden zal behoren.

De commissie heeft de klacht ongegrond verklaard.

Slechte communicatie rond afhandeling Wob-verzoek 1

Een andere klacht ging over het, ondanks aanmaningen, niet reageren op verzoeken om informatie. Behalve een verdagingsbesluit en een verder uitstel van de beslistermijn heeft de klager niets van GS vernomen. De klager heeft GS in gebreke gesteld. Het secretariaat van de commissie heeft deze zaak tijdig onder de aandacht van het management van de provincie Utrecht gebracht.

Uiteindelijk hebben GS in deze zaak een besluit genomen en heeft klager de gevraagde documenten ontvangen. Klager heeft zijn klacht evenwel niet ingetrokken en heeft verzocht om het dossier nog niet te sluiten.

Slechte communicatie rond werkzaamheden provinciale weg N226

De derde klacht ging over werkzaamheden aan de N226 ter hoogte van de woning van klager. Hij wilde weten wat de planning was van de werkzaamheden van het plan 'Reconstructie N226 Hertekop-Schutterhoeflaan inclusief fietstunnel'. Klager ondervond vanaf 2018 ernstige geluidsoverlast door het wegverkeer op de N226 en vanuit de provincie zijn na een schouw en een geluidsonderzoek diverse toezeggingen gedaan en potentiële oplossingen benoemd. Klager wacht nog steeds op de beloofde geluidwerende voorzieningen en heeft te maken met slechte communicatie daarover vanuit de provincie.

Deze zaak is nog steeds in behandeling bij de betrokken Wob-coördinator.

Slechte communicatie rond afhandeling Wob-verzoek 2

De vierde klacht werd ontvangen via de Nationale ombudsman (hierna: No). De klacht ging over het uitblijven van een reactie op het Wob-verzoek over de totstandkoming van de Provinciale Ruimtelijke Verordening. Klager wilde weten waarom in deze verordening de gehele bebouwde kom van Eemnes bestempeld was tot 'aandachtsgebied' voor het nabijgelegen stiltegebied. Hij was van mening dat dat in strijd was met de Provinciale Ruimtelijke Visie.

Deze klacht wordt behandeld in paragraaf 6.3, omdat de No erbij werd betrokken.

Overige klachten

Bij een langlopend civielrechtelijk conflict tussen de provincie Utrecht (als grondeigenaar) en klaagster heeft de commissie geadviseerd haar klacht kennelijk ongegrond te verklaren, omdat de klacht geen bejegeningklacht betrof.

Vergelijking met voorgaande jaren

In 2017 en 2018 werden vijf respectievelijk zes klachten ingediend, in 2019 werden vier klachten ingediend en in 2020 werden twaalf klachten ingediend, waarvan er maar twee bejegeningklachten betroffen.

6.3 Nationale ombudsman

Tegen een beslissing over de afhandeling van een klacht is geen beroep mogelijk. Indien een klager van oordeel is dat zijn klacht onvoldoende zorgvuldig is afgehandeld kan hij zijn beklag doen bij de Nationale ombudsman, die fungeert als tweedelijns klachtinstantie voor de provincie Utrecht.

De No berichtte over 2021 het volgende. Hierbij wordt opgemerkt dat onderstaande gegevens afkomstig zijn uit het concept-jaaroverzicht 2021 van de No.

Schriftelijke klachtbehandeling, gericht op het geven van een oordeel is voor de Nationale ombudsman uitzondering geworden. Burgers nemen vooral telefonisch contact op. Niet alleen met klachten, maar ook met vragen of verzoeken om informatie.

Veel daarvan wordt direct telefonisch afgehandeld. Bijvoorbeeld door (juridische) informatie en uitleg te geven of te verwijzen naar de juiste procedures. Veel zaken die aan ons worden voorgelegd zijn bij u dan ook (nog) niet bekend. Daarnaast wordt er door ons ook regelmatig met u contact opgenomen, zonder daarbij gebruik te maken van onze formele onderzoeksbevoegdheid.

Het afgelopen jaar heeft de Nozeven "Utrechtse" verzoeken te behandelen gehad. Daarvan zijn zes zonder onderzoek afgedaan en één, na onderzoek, tussentijds beëindigd (door interventie).

Opvallend bij de zes zonder onderzoek afgedane verzoeken om klachtbehandeling is dat daarvan drie zijn afgedaan door verwijzen of informeren en dat de drie overige zijn terugverwezen voor interne afhandeling.

De terugverwezen klachten hadden betrekking op:

- geluidsoverlast van de nieuwe trams, een thema dat de commissie (en ook GS) in 2021 vaak heeft bereikt;
- een subsidieaanvraag;
- slechte communicatie rond de afhandeling van een Wob-verzoek.
(Klager heeft zeer lang moeten wachten op een inhoudelijke reactie op zijn Wob-verzoek waardoor de wettelijke beslistermijn is overschreden. Hij heeft hierover een klacht ingediend. De reactie op deze klacht heeft eveneens te lang op zich laten wachten. Klager heeft de No hierover benaderd en deze heeft de commissie verzocht contact met klager op te nemen. Uiteindelijk hebben GS een besluit tot openbaarmaking van de documenten genomen en heeft klager de gevraagde documenten ontvangen. Klager heeft zijn klacht evenwel niet ingetrokken omdat hij vindt dat zijn klacht niet naar tevredenheid is afgehandeld. De provincie heeft volgens hem tot op heden niet duidelijk erkend dat de stukken te laat zijn geleverd. Daarnaast waren de opgeleverde documenten volgens hem onvolledig en was het niet waar hij om had gevraagd.)

7. Administratief beroep

De procedure voor afhandeling van administratief beroep lijkt veel op die voor bezwaarschriften (zie paragraaf 2.3).

Het grote verschil is dat bij administratief beroep sprake is van een bestreden besluit dat niet is genomen door GS of PS. Bij administratief beroep wordt aan een ander (vaak 'hoger' bestuursorgaan) gevraagd om een besluit te beoordelen en te dien aanzien eventueel een andere beslissing te nemen. De commissie wordt per zitting gevormd door een GS-lid en twee (plaatsvervangende) voorzitters. Voor deze afwijking ten opzichte van de behandeling van bezwaar- en klachtschriften is gekozen omdat het karakter van administratief beroep anders is. Door een GS-lid onderdeel uit te laten maken van de commissie, wordt aangesloten bij het doel en de achterliggende gedachte van administratief beroep en worden GS meer actief betrokken.

In 2021 zijn er twee administratieve beroepen ingediend:

1. Administratief beroep door de eigenaar van een logiesbedrijf/hotel tegen de weigering van de gemeente De Bilt om mee te werken aan een verzoek om onttrekking aan de openbare ruimte van drie parkeerplaatsen en een deel van het naastgelegen trottoir ten behoeve van een hotelfunctie in de gemeente De Bilt (Wegenwet).
2. Administratief beroep door het Samenwerkingsverband Moskeeën Amersfoort tegen een besluit van de gemeente Amersfoort om het verzoek tot de aanwijzing van een perceel grond als islamitische begraafplaats binnen de gemeente Amersfoort af te wijzen (Wet op de lijkbezorging).

Deze twee zaken zijn geagendeerd voor 2022.

8. Aanbevelingen

Bij haar werkzaamheden stuit de commissie soms op meer algemene knelpunten bij de behandeling van bezwaren, klachten of administratief beroep in de regelingen of het beleid van de provincie dan wel in de uitvoering daarvan. Naast haar kerntaak – het formuleren van adviezen naar aanleiding van ingediende bezwaarschriften, klachten of administratief beroepschriften – heeft de commissie de mogelijkheid die meer algemene knelpunten te signaleren en daarover aanbevelingen te doen om ze op te lossen.

De voorzitters van de commissie hebben, naar aanleiding van het Jaarverslag 2020, in een overleg met de cvdK de daar gedane aanbevelingen toegelicht.

De commissie hoort dan ook graag terug wat met haar aanbevelingen is gedaan.

1. Terugkoppeling beslissing op bezwaar en eventuele vervolgpcedures

De commissie merkt op dat over het jaar 2021 nagenoeg alle beslissingen op bezwaar ontvangen zijn van de domeinen en ook de rechterlijke uitspraken van de betrokken domeinen en de RUD. Daarvoor moet door het secretariaat incidenteel wel gerappelleerd worden. De commissie wijst erop dat artikel 16, zesde lid, van de verordening bepaalt dat de commissie een afschrift van de beslissingen *moet* ontvangen. Wat betreft de ontvangen informatie over vervolgpcedures betreft, is ten opzichte van voorgaande jaren een aanzienlijke verbetering te constateren. Daardoor kan de commissie nu ook lessen trekken uit die uitspraken.

De domeinen hebben over 2021 veel meer informatie verstrekt dan in voorgaande jaren over de vergoeding van de kosten van rechtsbijstand en verbeurde dwangsommen door ingebrekestellingen door niet tijdig beslissen op bezwaar. Ook op dit punt is een duidelijke verbetering te constateren.

2. Beslistermijnen

Ook in het afgelopen jaar werden termijnen af en toe niet gehaald. In 2021 is de overschrijding van de afhandelingstermijn toegenomen. Van de 35 beslissingen op bezwaar werden twintig zaken buiten de wettelijke termijn afgehandeld. De belangrijkste redenen zijn genoemd in paragraaf 3.7.

Burgers, bedrijven en instellingen blijven door de overschrijding van de beslistermijn langer in onzekerheid. De juridische en financiële risico's van het overschrijden van de beslistermijn zijn het verbeuren van dwangsommen (artikel 4:17 Awb) én schadeplichtigheid (artikel 8:88, eerste lid, onder c Awb).

Het halen van de beslistermijn blijft een aandachtspunt, zowel voor de commissie als voor de organisatie. De commissie zet zich in om het betreffende bestuursorgaan tijdig van advies te voorzien, zodat het in staat is binnen de wettelijk gestelde termijn te besluiten op het bezwaar.

3. Verstrekken van stukken aan de commissie en vertegenwoordiging ter zitting

De commissie is voor haar advisering afhankelijk van de aanlevering van stukken door de domeinen. Ook de planning van zittingen is in belangrijke mate afhankelijk van de medewerking van de domeinen, met name het geven van een reactie op de te behandelen bezwaarschriften, klachten of administratieve beroepschriften.

Om te bereiken dat beslissingen zo veel mogelijk binnen de wettelijke termijn genomen worden, is het van groot belang dat tijdig zekerheid bestaat over de zittingsdatum. In praktijk blijkt de termijn niet heel ruim bemeten te zijn als gevolg van alle stappen die doorlopen moeten worden voor het nemen van een beslissing. Daarom volgt het secretariaat een procedure die lijkt op welke de rechtbanken volgen bij het plannen van zittingen.

Een domein mag binnen één week aangeven of de voorgestelde datum van de hoorzitting schikt. Na die week wordt de datum van de hoorzitting definitief en worden de uitnodigingen verstuurd. Het afgelopen jaar is een verbetering te constateren wat betreft het verstrekken van stukken, hoewel incidenteel nog wel gerappelleerd moet worden. Het afgelopen jaar hebben de domeinen en de externe instanties accuraat gereageerd op uitnodigingen voor de hoorzittingen.

4. Wob-zaken

Specifiek voor Wob-zaken verzoekt de commissie dat GS voortaan bij Wob-procedures voorafgaand aan de hoorzitting bij aanbieding van de stukken een lijst aanleveren waaruit duidelijk blijkt: (1) welke stukken openbaar zijn gemaakt (2) welke stukken niet of gedeeltelijk openbaar zijn gemaakt met daarachter de grondslag van de (gedeeltelijke) weigering. Zulke overzichten ontbreken nu vaak, terwijl ze onontbeerlijk zijn voor de behandeling van een bezwaarschrift. De commissie heeft overigens de stellige indruk, dat het van meet af aan werken met dergelijke overzichten de kwaliteit van de primaire besluitvorming ook ten goede zal komen.

5. Minnelijk overleg

De commissie constateert dat minnelijk overleg in 2021 in het voorstadium heeft geleid tot een groot aantal intrekkingen van bezwaren. Het minnelijk overleg is sinds augustus 2021 geregeld in de verordening. Het blijft overigens zinvol, de commissie meteen te informeren als in de voorfase gesprekken gaande zijn of als een schikking is bereikt. Dit voorkomt dat de commissie een hoorzitting wel voorbereidt, terwijl dit onnodig blijkt te zijn. De informatie hierover verschilt nu per domein/team. Bij de een gaat het beter dan bij de ander. VVN en Subsidies doen het in dit opzicht redelijk goed. Bij enkele andere gaat het structureel niet goed. Helaas ontbreekt een verslag van het minnelijk overleg in de meeste gevallen hoewel artikel 7, zesde lid, van de verordening wel eist dat dat verslag aan het dossier wordt toegevoegd. Een verslag is een belangrijk onderdeel van het dossier, omdat dat inzicht geeft in wat nodig was om tot de intrekking te komen. Daarvan kunnen de betrokken domeinen leren.

Wij bevelen daarom aan het minnelijk overleg meer 'op de kaart' te zetten binnen de organisatie. Niet alleen door het onder de aandacht te brengen, maar ook door medewerkers hulpmiddelen aan te reiken die noodzakelijk zijn voor het effectief voeren van gesprekken met bezwaarmakers, klagers en appellanten.

6. Publicatie van besluiten

De commissie heeft in de eerste helft van 2021 meermalen moeten constateren dat bij de publicatie van besluiten in het Provinciaal blad bij de daar genoemde bezwaartermijn is uitgegaan van de datum van die publicatie. Zo werd dat in die gevallen ook opgenomen in de bezwaarclausule in het Provinciaal blad. In plaats daarvan hadden GS moeten uitgaan van de (enkele dagen eerdere) datum van de *bekendmaking* van de beschikking *aan de aanvrager*, zoals de wet bepaalt. Deze afwijking tussen de datum van publicatie en datum van bekendmaking aan aanvrager kan problemen opleveren bij te laat ingediende bezwaarschriften. De commissie beveelt aan bij de publicatie van besluiten de juiste bezwaar- of beroepstermijn in de rechtsmiddelenverwijzing op te nemen.

7. Juridische kwaliteitszorg

De commissie vroeg in het jaarverslag van 2020 aandacht voor de juridische kwaliteitszorg. Naar aanleiding van deze aanbeveling heeft commissielid Konijnenbelt een masterclass "beschikkingen opstellen" verzorgd voor provincied medewerkers. Dit heeft ertoe geleid dat de kennis van wet- en regelgeving, de kwaliteit van de verweerschriften en de vertegenwoordiging ter zitting is verbeterd. Deze aanbeveling komt daarom niet terug in dit jaarverslag.

8. Doelmatige beslissing op bezwaar

Volgens de gangbare handboeken over bestuursprocesrecht – en, belangrijker: het volgt ook uit artikel 7:11 van de Awb -- moet de heroverweging betrekking hebben op zowel de doelmatigheid als de rechtmatigheid van het besluit waartegen het ontvankelijke bezwaar is gericht. Het gaat hierbij om heroverwegen (meestal *ex nunc*: zoals de situatie nu is) en niet om toetsen (*ex tunc*: zoals de situatie toen was).

Bij de heroverweging moet het bestuursorgaan dus niet alleen kijken of het gebruik van beleids- en beoordelingsruimte door de bestuursrechter naar verwachting zal worden gerespecteerd, maar ook of het bestuursorgaan uit politiek-bestuurlijke overwegingen nog steeds staat achter de keuze die het heeft gemaakt bij het nemen van het primaire besluit, dit is: het besluit waartegen het bezwaar is gericht. Heroverwegen noodzaakt dus niet alleen tot bestudering van rechterlijke uitspraken, maar ook tot zelfreflectie en evaluatie van het eigen beleid. Hierbij moet worden bedacht dat de bestuursrechter er sinds een aantal jaren toe neigt om bestuurlijke belangenafwegingen steeds indringender te toetsen, getuige onder meer uitspraken over exceptieve toetsing van algemeen verbindende voorschriften en beleidsregels (bijv. ABRvS 28 oktober 2016, ECLI:NL:RVS:2840 en CRvB 1 juli 2019, ECLI:NL:CRVB:2019:1601) en over het evenredigheidsbeginsel (met name ABRvS 2 februari 2022, ECLI:NL:RVS:2022:285).

GS (of het andere betrokken bestuursorgaan) kunnen dus echt niet volstaan met de algemene overweging dat zij beschikken over veel beleidsruimte. Die stelling is in haar algemeenheid weliswaar juist, maar gaat geheel voorbij aan de verantwoordelijkheid om – aan de hand van een zorgvuldig onderzoek naar de relevante feiten en af te wegen belangen (artikel 3:2 van de Awb) – deugdelijk en transparant af te wegen en te motiveren waarom in dit concrete geval nu deze keuze is gemaakt (artikel 7:12, eerste lid van de Awb). Hoe meer men zich hult in vrijblijvende teksten, des te groter is de kans dat de beslissingen op bezwaar door de bestuursrechter zullen worden vernietigd wegens strijd met het motiverings- of zorgvuldigheidsbeginsel (of beide).

Wat is de rol van de commissie op dit punt? De commissie is niet democratisch gekozen, en hoeft evenmin verantwoording af te leggen aan een democratisch samengesteld orgaan. Die omstandigheid noodzaakt de commissie tot het betrachten van een zekere terughoudendheid bij het afkeuren of bekritisieren van beleidsmatige keuzen van GS. Tegelijkertijd behoort de commissie te adviseren over niet alleen de rechtmatigheid maar ook de doelmatigheid van het primaire besluit. Dit maakt dat GS en hun vertegenwoordigers – met name tijdens hoorzittingen – wel rekening moeten houden met serieuze vragen van de commissie over de effecten van beleid (geschiktheid), de keuze van instrumenten ter bereiking van een bepaald doel (noodzaak) en de concrete gevolgen van de belanghebbende die met een specifieke maatregel wordt geconfronteerd (evenwichtigheid). Gelet hierop moeten GS evenzeer erop bedacht zijn dat het tot taak van de commissie behoort om in haar adviezen zo nodig opmerkingen te maken over beleidsmatige kwesties en daar aanbevelingen te doen. Anderzijds zal de commissie zich moeten realiseren dat ze duidelijk moet beargumenteren waarom ze tot een bepaalde aanbeveling is gekomen.

De commissie op haar beurt mag niet verbaasd opkijken als GS er iets eerder naar neigen om van een gegeven advies af te wijken naarmate dit advies kritischer is over de effecten van beleid op een specifiek geval. Dat is niet erg. Integendeel. Want afwijking van een advies noodzaakt GS of een ander orgaan tot een extra motivering in de beslissing op bezwaar (artikel 7:13, zevende lid van de Awb), en alleen dat al verhoogt de kwaliteit van de besluitvorming. En daarom gaat het uiteindelijk: een zo goed mogelijk besluit met zoveel mogelijk aandacht voor individuele feiten en omstandigheden en zoveel mogelijk draagvlak bij de belanghebbenden. Dat is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het provinciebestuur en de commissie.

9. Ontwikkelingen en verwachtingen

In 2022 zal een enquête worden gehouden naar de vraag waarom bezwaarmakers en klagers geen beroep instellen naar aanleiding van de beslissing op hun bezwaarschrift/klacht wanneer dit geheel of deels ongegrond is verklaard. Doel daarvan is, inzicht te krijgen in de beweegredenen om niet in beroep te gaan, en ook over de manier waarop zij de bezwaar- of klachtprocedure in al haar facetten beleefd hebben. De commissie kan hieruit mogelijk lessen trekken die kunnen bijdragen aan de optimalisering van de bezwaar- en de klachtprocedures zoals deze nu bij de provincie gevoerd worden.

BIJLAGE A

Besluit van provinciale staten van Utrecht van 30 juni 2021, nummer 82264E5B, en gedeputeerde staten van Utrecht van 1 juni 2021, nummer 82264EE2, tot vaststelling van de Verordening bezwaarschriften, klachten en administratief beroep provincie Utrecht 2021

Provinciale staten van Utrecht,

Gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van 1 juni 2021, nummer 82264EE2;
Gelet op de artikelen 82, 145 en 168, van de Provinciewet en hoofdstuk 6, 7 en afdeling 9.1.3 van de Algemene wet bestuursrecht;

Gedeputeerde staten van Utrecht,

Gelet op artikel 82 van de Provinciewet en artikel 9:13 van de Algemene wet bestuursrecht;

De commissaris van de Koning van de provincie Utrecht;

Gelet op artikel 9:13 van de Algemene wet bestuursrecht;

Besluiten, ieder voor zoveel het hun bevoegdheden betreft, de volgende verordening vast te stellen:

VERORDENING BEZWAARSCHRIFTEN, KLACHTEN EN ADMINISTRATIEF BEROEP PROVINCIE UTRECHT 2021

HOOFDSTUK 1. Definities

Artikel 1 Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- Awb: de Algemene wet bestuursrecht;
- beroepschrift: geschrift waarbij administratief beroep wordt ingesteld bij gedeputeerde staten;
- bezwaarschrift: geschrift waarbij bezwaar wordt gemaakt tegen een besluit van provinciale staten, gedeputeerde staten of de commissaris van de Koning.

HOOFDSTUK 2. De Awb-adviescommissie

Artikel 2 Instelling, naam en taak van de commissie

1. Er is een commissie, Awb-adviescommissie genaamd, die is belast met de behandeling van en advisering over:

- a. bezwaarschriften tegen besluiten van provinciale staten, van gedeputeerde staten en de commissaris van de Koning, met uitzondering van de gevallen genoemd in het derde lid;
  - b. klachten die betrekking hebben op provinciale staten, gedeputeerde staten of de commissaris van de Koning;
  - c. beroepschriften die aan de beslissing van gedeputeerde staten zijn onderworpen.
2. De commissie adviseert daarbij ook over verzoeken om kostenvergoeding als bedoeld in de artikelen 7:15 en 7:28 van de Awb.
3. De commissie heeft geen taak met betrekking tot:
- a. de zaken die worden behandeld door een door provinciale staten of gedeputeerde staten ingestelde bijzondere adviescommissie;
  - b. de bezwaren tegen besluiten waarvan de behandeling in mandaat aan een andere instantie is opgedragen;
  - c. de bezwaren tegen besluiten op grond van een wettelijk voorschrift inzake provinciale belastingen of heffingen;
  - d. bezwaarschriften en beroepschriften ten aanzien waarvan provinciale staten of gedeputeerde staten hebben besloten de gehele behandeling aan zich te houden.

Artikel 3 Samenstelling van de commissie

1. De commissie bestaat uit ten minste tien leden, onder wie de voorzitter en de plaatsvervangende voorzitters.
2. Gedeputeerde staten benoemen de leden van de commissie nadat overleg heeft plaatsgevonden met het fractievoorzittersconvent van provinciale staten. Zij wijzen de voorzitter aan. De commissie wijst uit haar midden de plaatsvervangende voorzitters aan.
3. Een lid van de commissie kan geen deel uitmaken van of werkzaam zijn onder verantwoordelijkheid van een van de bestuursorganen van de provincie Utrecht.

Artikel 4 Zittingsduur commissieleden

1. De benoeming van een lid van de commissie geldt voor ten hoogste vier jaar. Gedeputeerde staten kunnen een lid schorsen en tussentijds ontslaan vanwege zwaarwegende redenen of op verzoek van het lid.
2. Een lid kan eenmaal worden herbenoemd.
3. Een lid kan te allen tijde schriftelijk ontslag nemen, met inachtneming van een opzegtermijn van twee maanden. Het aftredende lid blijft zijn functie vervullen totdat in de opvolging is voorzien.

Artikel 5 Behandeling door een kamer

1. Bij de commissie ingekomen zaken worden behandeld door een kamer, die bestaat uit de voorzitter of een plaatsvervangend voorzitter en twee andere leden.
2. De commissie regelt zelf de samenstelling van de kamers. Zij wijst daarbij steeds ook een reservelid aan.
3. Een lid dat bij de voorbereiding van het bestreden besluit betrokken is geweest, daarbij een persoonlijk belang heeft bij de zaak of in een bijzondere relatie tot een belanghebbende staat, kan geen deel uitmaken van de kamer die het bezwaarschrift of beroepschrift tegen het besluit behandelt.
4. Een lid op wiens gedrag een klacht betrekking heeft of mede betrekking heeft, kan geen deel uitmaken van de kamer die de klacht behandelt.
5. Voor de behandeling van een beroepschrift bestaat de kamer uit twee leden die voorzitter of plaatsvervangend voorzitter van de commissie zijn, alsmede een door gedeputeerde staten aangewezen, ander lid.
6. Bij verhindering van de kamervoorzitter wijst de kamer uit haar midden een ander lid als voorzitter aan.

Artikel 6 Secretariaat

1. De commissie wordt bijgestaan door een door gedeputeerde staten aangewezen ambtelijk secretaris en een of meer plaatsvervangende secretarissen. Ieder van hen kan optreden als kamersecretaris.
2. Een secretaris werkt bij zijn werkzaamheden voor de commissie uitsluitend onder het gezag van de commissie.
3. Het secretariaat wordt ondersteund door een of meer door gedeputeerde staten aangewezen medewerkers administratieve ondersteuning.

HOOFDSTUK 3 Procedure

Artikel 7 De behandeling van bezwaarschriften, klachten en beroepschriften

1. Op een ontvangen bezwaar- of beroepschrift of schriftelijke klacht wordt de datum van ontvangst aangetekend.
2. Een mondeling ingediende klacht wordt ambtshalve op schrift gesteld en gedateerd. Hierna wordt onder 'klaagschrift' mede een op schrift gestelde mondelinge klacht begrepen.
3. Binnen een week nadat een bezwaarschrift, een klacht of een beroepschrift is ingekomen, neemt een medewerker van het betrokken bestuursorgaan telefonisch contact op met de indiener, tenzij er overwegende redenen zijn om daarvan af te zien.
4. De teamleiders wijzen de medewerkers aan die hiermee zijn belast.
5. Het contact is gericht op het verkrijgen van nadere informatie over inhoud en achtergrond van het bezwaar, de klacht of het beroep en op het proberen op informele wijze het geschil op te lossen.
6. De medewerker maakt een rapport op van de uitkomsten van het contact en voegt dat toe aan het dossier van het bezwaar-, klaag- of beroepschrift.
7. Het secretariaat van de commissie draagt zorg voor het bericht van ontvangst aan de indiener van een bezwaarschrift, een klacht of een beroepschrift. Daarin wordt ook vermeld dat de commissie over het bezwaarschrift, de klacht of het beroepschrift zal adviseren.

8. Het bezwaar-, klaag- of beroepschrift met de daarbij overgelegde stukken wordt zo spoedig mogelijk in handen van de commissie gesteld.

Artikel 8 Uitoefening bevoegdheden door kamervoorzitter

1. De bevoegdheden op grond van de hierna genoemde bepalingen van de Awb worden uitgeoefend door de kamervoorzitters:

- a. artikel 2:1, tweede lid (schriftelijke machtiging vragen);
- b. artikel 6:6 en 7:24, derde lid, voor wat betreft het stellen van een termijn aan de indiener (herstellen van verzuim);
- c. artikel 6:17, voor wat de verzending van stukken tijdens de behandeling door de commissie betreft (verzending van stukken aan de gemachtigde);
- d. de artikelen 7:3, 7:17 en 9:10 (afzien van horen);
- e. artikel 7:4, eerste lid (indienen van stukken) en tweede lid (ter inzage leggen van stukken);
- f. artikel 7:6, vierde lid (geheimhouding om gewichtige redenen bij het horen);
- g. de artikelen 7:8 en 7:22 (horen van meegebrachte getuigen en deskundigen);
- h. artikel 7:10, tweede lid (opschorting van beslistermijn).

2. Indien een kamervoorzitter gebruik maakt van het eerste lid draagt de secretaris zorg voor de correspondentie met belanghebbenden en het bestuursorgaan.

Artikel 9 Vooronderzoek

1. Een kamervoorzitter kan in verband met de voorbereiding van de behandeling van het bezwaarschrift, de klacht of het beroepschrift rechtstreeks alle gewenste inlichtingen inwinnen of laten inwinnen.

2. Hij kan uit eigen beweging of op verlangen van de kamer bij deskundigen advies of inlichtingen inwinnen en hen zo nodig uitnodigen daartoe op de hoorzitting te verschijnen.

Artikel 10 Bemiddeling

De secretaris kan onderzoeken of het bezwaar, de klacht of het beroep alsnog in der minne kan worden opgelost, en daartoe de nodige handelingen verrichten.

Artikel 11 Hoorzitting

1. Een kamervoorzitter bepaalt plaats en tijdstip van de hoorzitting van de kamer waarop de belanghebbenden en het betrokken bestuursorgaan in de gelegenheid worden gesteld zich door de kamer te doen horen.

2. Indien een kamervoorzitter besluit af te zien van het horen, doet hij daarvan mededeling aan de belanghebbenden en het betrokken bestuursorgaan, onder vermelding van de redenen voor het niet-horen.

Artikel 12 Uitnodiging hoorzitting

1. Het secretariaat nodigt belanghebbenden en het bestuursorgaan ten minste tien werkdagen voor de hoorzitting schriftelijk uit.

2. Binnen vijf werkdagen na de dag van verzending van de uitnodiging kunnen belanghebbenden en het bestuursorgaan de kamervoorzitter verzoeken het tijdstip van de zitting te wijzigen. Indien de kamervoorzitter hiertoe besluit wordt dat aan de belanghebbenden en het bestuursorgaan meegedeeld.

Artikel 13 Openbaarheid hoorzitting

1. De hoorzitting is openbaar, onverminderd de volgende leden.

2. De deuren worden voorlopig gesloten indien een lid van de kamer het nodig oordeelt of indien een belanghebbende daartoe een verzoek doet.

3. Indien de kamer vervolgens beslist dat gewichtige redenen aanwezig zijn die zich tegen openbaarheid van de zitting verzetten, vindt de zitting verder plaats met gesloten deuren.

4. De zitting vindt in ieder geval achter gesloten deuren plaats bij de behandeling van een klacht.

Artikel 14 Schriftelijk verslag

1. Het verslag van de hoorzitting vermeldt de namen van de aanwezigen, met aanduiding van hun hoedanigheid.

2. Het verslag bevat een beknopte, zelfstandig leesbare weergave van de zitting.

3. Indien de zitting geheel of gedeeltelijk niet openbaar was, of indien belanghebbenden of hun

- gemachtigden niet in elkaars tegenwoordigheid zijn gehoord, wordt daarvan melding gemaakt.
- Als het verslag verwijst naar op de zitting overgelegde bescheiden, worden deze aan het verslag gehecht.
  - Het verslag wordt vastgesteld door de kamer en ondertekend door de secretaris.

Artikel 15 Nader onderzoek

- Indien na afloop van de hoorzitting, maar voordat het advies is uitgebracht, naar het oordeel van de kamer een nader onderzoek wenselijk is, geschiedt dit door of onder leiding van de kamervoorzitter, tenzij deze daarvoor een ander lid aanwijst.
- De uit het nader onderzoek verkregen informatie wordt in afschrift aan de leden van de kamer, het bestuursorgaan en de belanghebbenden gezonden, met het verzoek daarop binnen een te stellen termijn te reageren.
- De leden van de kamer, het bestuursorgaan en de belanghebbenden kunnen binnen een week na de verzending van de nadere informatie verzoeken een nieuwe hoorzitting te beleggen.

HOOFDSTUK 4 Het advies en uitstel

Artikel 16 Het advies

- De kamer beraadslaagt en beslist achter gesloten deuren over het door haar uit te brengen advies. Zij beslist bij meerderheid van stemmen.
- De kamer brengt het advies uit aan het bestuursorgaan dat op het bezwaarschrift, de klacht- of het beroepschrift beslist. Het verslag van de hoorzitting en eventueel door de kamer ontvangen nadere informatie worden bijgevoegd.
- Het advies is gemotiveerd en bevat een voorstel voor de te nemen beslissing op het bezwaar-, klaag- of beroepschrift. Het kan ook andere aanbevelingen bevatten waartoe de zaak aanleiding heeft gegeven.
- Het advies wordt door de kamer vastgesteld en door de kamervoorzitter en de secretaris ondertekend.
- Het advies wordt met inachtneming van de termijnen van de Awb zo spoedig mogelijk uitgebracht.
- Het bestuursorgaan stuurt de commissie een afschrift van zijn beslissing.

Artikel 17 Uitstel

Indien naar het oordeel van de kamervoorzitter de wettelijke beslistermijn niet toereikend is voor achtereenvolgens het uitbrengen van een advies en het nemen van de beslissing door het bestuursorgaan, ontvangen de belanghebbenden vóór het einde van de beslistermijn een verdaging of verder uitstel van de beslissing van het bestuursorgaan.

HOOFDSTUK 5 Slotbepalingen

Artikel 18 Jaarverslag

De commissie brengt jaarlijks vóór 1 juli een schriftelijk verslag uit aan provinciale staten en gedeputeerde staten over haar werkzaamheden in het afgelopen kalenderjaar.

Artikel 19 Intrekking

De Verordening bezwaarschriften, klachten en administratief beroep provincie Utrecht wordt ingetrokken.

Artikel 20 Overgangsrecht

- Bezwaarschriften die voor de inwerkingtreding van deze verordening zijn ingediend worden afgehandeld op grond van de voorheen geldende verordening, als al een hoorzitting is gehouden of advies aan het bestuursorgaan is uitgebracht.
- De leden van de commissie die zijn benoemd onder de werking van de voorheen geldende verordening worden geacht te zijn benoemd onder de werking van deze verordening.

Artikel 21 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na dagtekening van het Provinciaal blad waarin het wordt geplaatst.

Artikel 22 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als 'Verordening bezwaarschriften, klachten en administratief beroep provincie Utrecht 2021'.